

2023-09-14

Handläggare
Susanne Rydberg-Lif
Telefon: 0850805097

Till
Hässelby-Vällingby
Stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 2 2023 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till tertialrapport 2 för 2023 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker om omslutningsförändringar om 82,2 mnkr.
3. Nämnden ansöker om budgetjustering om 0,2 mnkr för kommunalt bostadsbidrag (drift).
4. Nämnden ansöker om budgetjustering om 2,8 mnkr för ökade kostnader avseende avskrivningar av parkinvesteringar och internränta (drift).
5. Nämnden ansöker om budgetjustering om 0,3 mnkr för lokaländamål vid utredning om omstrukturering till LSS boende Bräckegatan (drift.)
6. Nämnden ansöker om budgetjustering om 0,9 mnkr för lokaländamål vid utredning om omstrukturering till LSS boende Friherregatan 7 (drift.)
7. Nämnden ansöker om budgetjustering om 1,2 mnkr för stimulansbidrag för utbyggnad av boende funktionsnedsättning, Grönmyntan (drift).
8. Nämnden ansöker om 101 tkr för kompetensutveckling inom äldreomsorgen.
9. Nämnden ansöker om 270 tkr för kompetensutveckling inom förskolan.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan.....	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.....	13
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	21
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.....	26
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	30
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring.....	31
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.....	34
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar.....	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	37
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd.....	41
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med.....	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.....	49

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	53
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	56
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	65
Uppföljning av ekonomi.....	71
Uppföljning av driftbudget.....	71
Resultatenheter	78
Investeringar.....	79
Försäljningar av anläggningstillgångar	79
Verksamhetsprojekt (driftprojekt).....	79
Omslutningsförändringar.....	79
Budgetjusteringar	80
Medel för lokaländamål.....	80
Analys av balansräkning	80
Övrigt	82
Intern kontroll	82
Särskilda redovisningar	82
Övrigt.....	82

Bilagor

Bilaga 1: Blankett set SDN04

Bilaga 2: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 3: Ansökan om kompetensutvecklingsmedel-äldreomsorgen.

Bilaga 4: Ansökan om kompetensutvecklingsmedel- förskolan.

Sammanfattande analys

Förvaltningen bedömer att det arbete som har genomförts och som planeras under resterande delen av året kommer att bidra till hel måluppfyllelse inom samtliga inriktningsmål.

Bedömningen grundar sig på det sammantagna resultatet och prognos för underliggande mål. Bedömningen är att 13 verksamhetsområdesmål kommer uppfyllas helt och 3 kommer delvis uppfyllas under året.

Nämnden och råden

Stadsdelsnämnden och pensionärsrådet har haft sammanträden som planerat under perioden. Bromma och Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnder har ett gemensamt råd för funktionshinderfrågor sedan 2023. Rådet har haft två sammanträden under perioden.

Styrning och uppföljning

Förvaltningen har under perioden arbetat utifrån prioriterade områden och prioriterade inriktningar i stadens budget, följt upp verksamheten och genomfört åtgärder där det har funnits behov av det. Under perioden har det även planerats för förbättringsarbeten under resterande del av året.

Långsiktig hållbar ekonomi

Förvaltningen har stärkt den interna samverkan genom en sammanhållen socialtjänst samt genom konceptet "skugga en kollega" som bidrar till ett kollegialt lärande. Samverkan har även stärkts med andra förvaltningar i staden, bolag, näringslivet, externa aktörer och civilsamhället. Förvaltningen arbetar aktivt med åtgärder gällande kompetensförsörjningen. Förvaltningen har ett pågående lokalprojekt i syfte att se över lokalutnyttjandet och samlokalisering.

Klimatarbetet

Under perioden har arbetet fortsatt med att tillämpa tidigare framtagen åtgärdsplan för minskad energiförbrukning. I pågående parkutvecklingsprojekt inkluderas klimatanpassningsåtgärder som exempelvis trädplantering vid yta som har identifierats i kartunderlag för värmeöar. Nyetablering av ängsytor pågår för att stärka den biologiska mångfalden. Fler elbilar ersätter förvaltningens fossildrivna bilar. Utfasning av produkter innehållande utfasnings- eller riskminskningsämnen pågår. Hållbarhetsfrågor har fortsatt stort fokus i utbildningen på alla förskolor.

Innovation, digitalisering och upphandling

Förvaltningen har under perioden stärkt arbetet med ständiga förbättringar och inom flera verksamhetsområden pågår ett innovationsarbete. Arbetet mot välfärdsfusk fortsätter och rutiner för kontroller och uppföljningar har tagits fram när det gäller avtal, föreningsbidrag och idéburet partnerskap.

Staden som arbetsgivare

Andelen medarbetare som har tillsvidareanställning på heltid har ökat under perioden. Arbetet med kompetenshöjande utbildningar för chefer och handlingsplan för förbättrad arbetsituation för socialsekreterare och biståndshandläggare har fortsatt. Arbetet med arbetsdifferentiering har påbörjats och fortsätter under hösten.

Samverkan för trygg och säker stad

Förvaltningen har fortsatt utveckla samverkan med berörda fackförvaltningar och civilsamhället, lokalpolis, fastighetsägare och näringsidkare. Varje vecka träffas samverkansaktörerna för att ta fram en aktuell gemensam lägesbild. Flera trygghetsvandringar har genomförts under perioden där även invånare har deltagit.

Ett Stockholm med hållbar tillväxt

Förvaltningen samverkar med fastighetsägare, näringsidkare och fackförvaltningar för ett attraktivare stadsdelsområde för näringslivet. Samverkan med Vinsta-Hässelby-Vällingby företagargrupp fortsätter för att öka antalet feriejobb för ungdomar. Stärkt individuellt stöd ges till enskilda för en snabbare väg till studier och arbete.

Samverkan för trygga barn och unga med rättvisa livsvillkor

Barnkonventionen genomsyrar verksamheterna, barnkonsekvensanalyser genomförs och kompensatoriska åtgärder sätts in vid behov då barn berörs av beslut som rör en vuxen. För jämlika uppväxtvillkor ges kompensering åtgärder i förskolan vid behov. Förvaltningen arbetar för inkluderande verksamheter för alla barn och unga och samverkar med civilsamhället, region, polis, förskola och skola i det förebyggande arbetet och vid insatser.

Stockholm som ett kulturellt centrum

Förvaltningen samverkar med flera aktörer för att bredda utbudet av aktiviteter för alla åldrar. På sommarlovet har flera kostnadsfria aktiviteter erbjudits barn och unga. Förvaltningens samordnare samverkar med verksamheternas kulturombud för att invånare ska ha möjlighet att ta del av kultur på sina egna arenor.

Samverkan för ökat bostadsbyggande och en hållbar stadsutveckling

Kartläggning av förvaltningens lokaler pågår för en anpassning och effektivisering av administrativa lokaler. Förvaltningen samverkar med fackförvaltningar i stadsutvecklingsprojekt. Samverkan med fastighetsägare har stärkts för att motverka risk för vräkning.

En hållbar och demokratisk stad

Analys och beaktande av barnets rätt, nationella minoriteters rätt samt jämställdhet har genomförts i egeninitierade beslutsunderlag till nämnd. Förvaltningen har tagit fram arbetssätt för medborgardialoger och medborgarbudget och har stärkt arbetet för en ökad jämlikhet och jämställdhet, ökad social inkludering samt minskad klimatpåverkan.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen är att inriktningsmålet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på det

sammantagna resultatet och prognos för underliggande verksamhetsområdesmål.

Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Fritidsgårdar och parklekar har under perioden haft fokus på ledarledda aktiviteter samt trygghetsarbete. Arbetet har fortsatt för att locka fler flickor till fritidsverksamheten som är öppen och tillgänglig för alla. Flera aktiviteter har erbjudits till barn och unga med funktionsnedsättning. Under perioden har kunskapen om barn i riskzon att fara illa stärkts inom verksamheten.

Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Alla barn i förvaltningen förskolor erbjuds en likvärdig förskola som är trygg och håller hög pedagogisk kvalitet. I syfte att ge goda förutsättningar för framtida skolresultat har barnens språkutveckling prioriterats. För likvärdiga möjligheter till lärande och utveckling har tillgängliga lärmiljöer utvecklats vilket gynnar alla barn och förebygger konflikter och exkludering.

Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Förvaltningen har under perioden arbetat aktivt för att barn ska vara delaktiga i utredningar och få återkoppling. Det förebyggande stödet för barn och unga med skolfrånvaro har fortsatt med gott resultat. Likaså arbetet för att andelen barn och unga som återaktualiserats ska minska. Under perioden har en familjecentral etablerats i Vällingby i samverkan med andra aktörer.

Enskilda som bor i bostäder med särskild service har erbjudits simhallskort och hälsocoacher har erbjudit hälsofrämjande aktiviteter. Arbeta med samordnade individuella planer har stärkts med gott resultat. Förvaltningen har verkat för att det digitala stödet till enskilda inom socialpsykiatriens verksamheter ska utvecklas. Arbetet för en sammanhållen socialtjänst mellan avdelningarna för barn och unga, vuxna och äldre har fortsatt.

Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Äldres inflytande och delaktighet har stärkts genom olika forum för samverkan. Genom att fortsätta sprida information till äldre personer om hur de kan skydda sig mot bedrägerier bidrar förvaltningen till en tryggare tillvaro. Äldreкураторerna har arbetat uppsökande mot äldre invånare som har komplexa behov och behöver extra stöd. Den förebyggande verksamheten har erbjudit ett flertal olika hälso-, kulturella- och sociala aktiviteter.

Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Under perioden har kulturdag i Vällingby samt nationaldagsfirande genomförts. Under sommarlovet har flertalet föreningar inom idrott och kultur genomfört kostnadsfria aktiviteter för barn och unga och verksamheternas kulturombud har i samverkan med förvaltningens samordnare erbjudit regelbundna kulturupplevelser på invånarens egna arenor. Under perioden har utomhusgym anlagts och projektering av en anläggning för aktivitets- och lekutrustning pågår.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Samverkan

Fritidsverksamheten har under perioden fortsatt samverka med externa aktörer så som Kulturskolan, Löparakademin, och Hello World som har kurser i programmering, i syfte att erbjuda en rik fritidsverksamhet. Verksamheten samverkar även med förvaltningens fältassistenter, övrig socialtjänst och polis i det förebyggande arbetet mot våld och kriminalitet. Fritidsverksamheten är en del av det trygghetsskapande arbetet i stadsdelsområdet och deltar i förvaltningens samverkan runt barn och unga tillsammans med skola, socialtjänst och polis. Kunskapen om socialtjänstens uppdrag har stärkts inom fritidsverksamheten för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som på andra sätt misstänks fara illa. Resultatet är att medarbetare inom fritid och parklek fått utökad kännedom om bland annat anmälningsskyldighet gällande oro för barn och unga vilket på sikt kan leda till att fler orosanmälningar görs. Det kan i sin tur bidra till att barn och unga i behov av stöd får det i ett tidigare skede.

Fritidsbiblioteket

Fritidsbiblioteket i stadsdelsområdet fortsätter att gratis låna ut sportutrustning för att fler, oavsett ekonomiska förutsättningar, ska kunna prova på och delta i aktiviteter och få en meningsfull fritid. Antal lån av utrustning har ökat markant under perioden med 141 registrerade lån jämfört med 2022 då endast 62 lån registrerades. Från i höst bedrivs fritidsbiblioteket i parkleken Hässelängen.

Inkludera fler besökare

Under 2023 prioriterar fritidsgårdarna att aktivt arbeta för att öka antalet flickor som besöker verksamheterna. Fritidsledarna har genomfört en enkätundersökning till flickor på högstadiet i närliggande skolor där de fått svara på frågor om bland annat önskemål kring aktiviteter. Detta tycks ha gett resultat då andelen flickor som besöker stadsdelsområdets fritidsgårdar har ökat från 21,7 procent 2022 till 28,1 procent under motsvarande period 2023. resultatet visar dock att fortsatt arbete behövs för att locka fler flickor och uppnå ytterligare likställighet mellan flickor och pojkar. Fritidsgårdarna kommer därför under hösten aktivt marknadsföra de aktiviteter som genomförs, genomföra aktiviteter som efterfrågades i enkätundersökningen samt fortsätta sitt arbete med våldsprevention för att bidra till ökad trygghet. De kommer också fortsätta utveckla dialogen med flickor, i synnerhet de som inte idag besöker fritidsgårdarna så att verksamheterna anpassas till deras behov och önskemål.

Fritidsgårdar och parklekar i stadsdelsområdet arbetar efter stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Strategin innehåller kvalitetsskapande rekommendationer och åtgärder som vikten av att ha fokus på ledarledda aktiviteter samt trygghetsarbete. Under perioden har sammanlagt hundratals ledarledda aktiviteter genomförts, via parklekarna, fritidsgårdarna och

via uppsökande aktiviteter: Utöver detta erbjöd kultur- och idrottsarrangemanget *Summerfun* en sommarlovsverksamhet där totalt 230 unika besökare deltog.

Summerfun har i år haft särskilt fokus på att målgruppen unga med funktionsnedsättning ska kunna delta på lika villkor vilket tydliggjordes i både planering och marknadsföring. Under sommaren har även ett kollo riktad till barn med funktionsnedsättning bedrivits som en del i arbetet med att inkludera alla barn och unga, oavsett förutsättningar, i de aktiviteter som erbjuds av förvaltningen. För att fler barn och unga med funktionsnedsättning ska kunna delta i fritidsverksamhet har fler arrangemang erbjudits under perioden. En idrottsdag för stadsdelsområdets särskolor har genomförts, ett fyra dagars filmkollo, "Fun på rulle" i Ådalen, funkday på Stråkets parklek och parkleken Gulsippan har erbjudit goalboll. Backstage verksamhet har haft öppet två kvällar per vecka för målgruppen och erbjudit ledarledda aktiviteter.

För att inkludera målgruppen HBTQIA+ har fritidsverksamheterna målat flaggor med HBTQIA+ tema. Flaggorna har sedan satts upp för att visa att förvaltningens verksamheter är tillgängliga och öppna för alla. Fritidsverksamheten ser även över hur tillgängligheten för HBTQIA+ personer kan förbättras i ordinarie verksamheter samt undersöker vilka möjligheter som finns att erhålla ekonomiskt stöd för att utveckla verksamheten och inkludera målgruppen ytterligare.

Parkleken Stråket har gjort veckovisa besök på infodisk för nyanlända. Genom samverkan med infodisk har fler boende regelbundet fått information om fritidsutbudet i stadsdelsområdet, vilket förväntas öka antalet nyanlända som deltar i de aktiviteter som erbjuds.

I mötesplatsenkäten som genomförs under hösten kommer resultat för index trygghet och bemötande, delaktighet och ansvarstagande samt antal barn och unga med funktionsnedsättning som deltar i fritidsverksamhet att redovisas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Barn och unga har en trygg, jämlik och meningsfull fritid

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att alla barn och unga ska få en meningsfull fritid prioriteras trygghet, delaktighet och jämlikhet inom verksamheterna på fritidsgårdar och parklekar.

Förväntat resultat

- Andel flickor som deltar i fritidsaktivitet på fritidsgård ökar (2022: 23,2 %)
- Antal ledarledda aktiviteter inom fritidsverksamheten ökar (2022: 707 st)
- Index trygghet och bemötande i mötesplatsenkäten uppgår till minst 91 %
- Index delaktighet och ansvarstagande uppgår till minst 73 %
- Fler barn och unga med funktionsnedsättning deltar i fritidsverksamhet (2022: 295 besök)

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fritiden ska aktivt samverka med civilsamhället som möter unga för att öka ungas delaktighet i organiserade fritidsaktiviteter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Fritidsledare ska få ökad kunskap om socialtjänstens uppdrag.	2023-01-01	2023-07-31	
 Undersöka möjlighet att starta HBTQI+ mötesplats för unga	2023-01-01	2023-07-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer, nämndindikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

God utbildning för alla

Enligt den senaste statistiken var 93,1 procent av barnen i stadsdelsområdet inskrivna i förskola i december 2022 vilket är en marginell ökning sedan december 2021 då 92,7 procent av barnen var inskrivna i förskola. Av de barn som är inskrivna är 42 procent av barnen inskrivna i förskolor i enskild regi. Ändringen i skollagen, "Fler barn i förskolan" innebär att förvaltningen behöver arbeta uppsökande och ta kontakt med vårdnadshavarna till de barn som inte har en plats i förskolan. Det ska göras inför hösten det år barnet fyller tre år. Det finns i lagen även en skyldighet att reservera plats till de barn som är födda utomlands men vistas, eller har vårdnadshavare födda utomlands som vistas sedan fem år i Sverige. Skyldigheten gäller även om barnets vårdnadshavare inte har ansökt om förskoleplats

Erbjudande om reserverad plats har skickats ut till 31 barn i stadsdelsområdet. Hur många som tackar ja och skrivs in kommer att följas upp i verksamhetsberättelsen.

Kärnverksamhet

Hållbarhetsfrågor har fortsatt stort fokus i utbildningen för barnen på alla förskolor. Fyra enheter fördjupar arbetet genom att sedan 2021 delta i ett innovation-, forskning- och utvecklingsprogram; "Hållbar utveckling i förskolan", IFOUS. Ett nytt självvärderingsverktyg har introducerats där arbetslagen beskriver ett nuläge inom de tre dimensionerna av hållbarhet; ekologisk, socio-kulturell och ekonomisk. Utifrån resultatet har olika teman startats och uppföljningar visar att barnens kunskap och agerande har ökat och visar sig i att barnen kommer med fler idéer och lösningar på olika vardagsproblem. Barnen har blivit medvetna om att inte slösa på papper genom kopiering och att inte slösa på vatten genom att låta kranen rinna vid handtvätt. Barnen visar också på sin innovationsförmåga när de i ett temaarbete om havet argumenterar, beskriver och konstruerar skräpplockningsrobotar som ska suga upp plasten som förstör livsmiljön för allt levande i havet. Flera förskolor deltar i kampanjen "Blöjfria barn tidigare" vilket innebär att blöjberget minskar men också rena hälsovinster för barnen då framtida urinvägsproblem samt förstoppning kan förhindras.

I syfte att stärka undervisningen för barnen har en handlingsplan för det språkutvecklande arbetet tagits fram. Förskolorna genomför aktiviteter och undervisningstillfällen samt erbjuder

tillgång till inspirerande och utmanande lärmiljöer och material i syfte att barnen ska kommunicera och utveckla sitt språk, såväl det svenska som modersmålet. Ett gott exempel är att barnens intresse för högläsning och boksamtal ökat. Barnens egna upplevelser och erfarenheter kopplas till berättelserna genom att de får samtala och återberätta vilket har stor betydelse för den generella språk- och läsförståelsen. Bildstöd och TAKK är väl implementerat och effekterna visar att tysta och blyga barn liksom barn med språksvårigheter har utvecklat sin kommunikation. På en av förskolorna ville ett barn som behöver extra stöd i språket få egna Inprintbilder i en nyckelring. Det började som en lek men visade sig hjälpa barnet att komma igång med det verbala språket, barnet kände sig stolt och använde bilder både på förskolan och hemma.

Under våren har 17 förskollärare och barnskötare utbildats i flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling under två heldagar. Fortbildningen erbjuds även under hösten.

Likvärdig och jämlik förskola

Andelen legitimerade förskollärare är 39,3 procent och når kommunfullmäktiges mål om 33 procent legitimerade förskollärare. Dock finns en stor variation mellan enheterna på 31- 45 procent. Förvaltningen kommer att analysera orsakerna med utgångspunkt i alla barns rätt till förskollärlädd undervisning.

I syfte att öka likvärdigheten för alla barn fortsätter arbetet med "Bredda basen" och att utveckla tillgängliga lärmiljöer i samarbete med Specialpedagogiska skolmyndigheten. Anpassningar i miljön gynnar hela barngruppen samt förebygger konflikt och exkludering. Som stöd i arbetet finns specialpedagoger på varje enhet samt förskoleavdelningens logoped och psykolog som har en handledande och konsulterande roll. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd erbjuds det. Tidiga anpassningar görs för det enskilda barnet, handlingsplaner upprättas och följs upp i samverkan med vårdnadshavare. En utmaning är att andelen barn i behov av särskilt stöd ökar trots insatser i form av specialpedagoger och samarbetet med specialpedagogiska skolmyndigheten.

Utbud och efterfrågan av förskola på nationella minoritetsspråk

När vårdnadshavare ansöker om förskoleplats informeras de om rätten till förskola helt eller till väsentlig del på förvaltningsområdesspråken finska, meänkieli och samiska samt förstärkt språkstöd i de nationella minoritetsspråken romani chib och jiddisch. Under introduktionen på förskolan genomförs språksamtal med vårdnadshavarna och information om minoritetsspråken ges. Förvaltningen har en finsk förskola i egen regi med 15 platser. Under våren 2023 öppnade en förskola på Södermalm där barn som bor i staden, och som har rötter eller koppling till samiska eller meänkieli, har en möjlighet att utveckla och bevara sitt nationella minoritetsspråk, sin kultur och kulturidentitet.

Förskoleundersökningen

Förskoleundersökningens resultat visar glädjande på en ökad nöjdhet hos vårdnadshavarna; 88 procent i jämförelse med 85 procent 2022, är som helhet nöjda med verksamheten. Alla indexområden har ökat och ligger över stadens resultat i stort.

Samverkan och delaktighet

I syfte att öka föräldrarnas kännedom om barnets utveckling, lärande och trivsel har dokumentationen i Skolplattformen utvecklats med lärloggar kring barngruppen och det

enskilda barnet. Förskolorna har på olika sätt intensifierat arbetet med att göra föräldrar mer delaktiga och få insyn i verksamheten samt utvecklat arbetssätten vid lämning och hämtning. Glädjande är att förskoleundersökningens resultat avseende samverkan med hemmet har ökat från en redan hög nivå, från 80 procent 2022 till 83 procent 2023. Även föräldrarnas uppfattning om barnens trygghet på förskolan har ökat med 3 procent från 87 procent 2022 till 90 procent 2023.

Alla enheter har genomfört utvecklingssamtal och de barn som ska börja i förskoleklass har själva deltagit i samtalet genom att visa och berätta om något som särskilt intresserat dem. Även överlämnande samtal till skolan har genomförts med föräldrar och mottagande skola. Den lokala handlingsplanen för övergång mellan förskola-skola har uppdaterats med fokus på barnets språkutveckling.

Utmaningar

Befolkningsprognosen visar att antal barn i åldern 1-5 år fortsätter att minska under kommande år och förvaltningen har genomfört nödvändiga åtgärder för att möta denna utveckling. Förvaltningen kommer framöver ha behov av en beredskap, och därmed en viss överkapacitet, för att kunna ta emot barn från enskilt drivna förskolor som eventuellt avvecklas på grund av det vikande barnunderlaget. Under våren tog en av förvaltningens förskolor emot 15 barn från en fristående aktör som fått indraget tillstånd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	39,3 %	2,3 %	37 %		33 %	33 %	33 %	Tertial 2 2023
Analys Andel legitimerade förskollärare som är män är mycket lägre än andel kvinnor vilket speglar hur fördelningen är mellan kvinnor och män på utbildningen till förskollärare.								
  Antal barn per grupp	13,1 barn/avd.			13,1 barn/av d.	15 st	15	15	Tertial 2 2023
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,8 st			4,5 st	4,9 st	4,9	4,9	Tertial 2 2023
  Förskollärartäthet	12,9 st				15,5 st	15,5 st	15,5	Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra elevhälsans organisation för förskola, grundskola och gymnasieskola, samt utreda möjligheten att införa nyckeltal för elevhälsan	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med SISAB, förskolenämnden, stadsbyggnadsnämnden och stadsdelsnämnderna införa lekvrdesriktlinjer för förskolegårdar och skolgårdar. Riktlinjerna ska säkra tillräckliga ytstorlekar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1.Alla barn utvecklas och lär i en likvärdig och trygg förskola

 Uppfylls helt

Beskrivning

I syfte att utvecklas och lära i förskolan erbjuds alla barn som deltar i förskolan en pedagogiskt stimulerande, utmanande och trygg verksamhet utifrån Skollag, Läroplan för förskolan och Barnkonventionen. Med en trygg förskola menas att säkerställa en god samverkan med hemmet och att barnen uppnår en känsla av välmående i förskolans verksamhet. Med en likvärdig förskola menas att barn ska ha lika tillgång till och lika kvalitet i en utbildning som ska vara kompenserande för att uppväga skillnader i barns olika förutsättningar.

Förväntat resultat

- Flickor och pojkar är trygga och har framtidstro (hopp)
- Flickor och pojkar utvecklar ett rikt språk
- Flickor och pojkar i behov av särskilt stöd har det stöd de behöver
- Förskoleundersökningens resultat avseende indexområden "Utveckling och lärande" och "Samverkan med hemmet" ökar
- Inskrivningsgraden ökar

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel föräldrar som upplever att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning	92 %	91 %	93 %			91 %		2023
 Andel föräldrar som upplever att deras barn uppmuntras till att utveckla sitt språk	85 %	84 %	87 %			83 %		2023
 Andel föräldrar som upplever att förskolan är trygg och säker för sitt barn	90 %	89 %	92 %			87 %		2023
 Antal förskolor som erhåller Skolverkets certifiering "Hållbar skola"						20		2023

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Alla förskolor genomför självvärdering utifrån OMEP:s skala för hållbarhet en gång per termin	2023-01-01	2023-12-31	
✓	Den lokala handlingsplanen för övergång mellan förskola-skola uppdateras med särskilt fokus på information om barnens språkutveckling	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Fler barn tar del av och upptäcker professionell kultur	2023-01-01	2023-12-31	
✓	Förskolans dag firas den 19 maj med fokus på "Hållbar utveckling i förskolan"	2023-05-18	2023-05-18	
▶	Förskolans medarbetare deltar i fortbildning om "Flerspråkiga barns språk- och kunskapsutveckling"	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Lokal handlingsplan för det språkutvecklande arbetet tas fram och implementeras	2023-01-01	2023-12-31	
▶	Säkerställa att rutinen för orosanmälan är implementerad	2023-01-01	2023-12-31	
ⓘ	Utvecklingsdag för all pedagogisk personal med fokus på "Hållbar utveckling i förskolan"	2023-10-19	2023-10-19	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålens resultat för perioden och prognos för året.

Barn och unga i behov av skydd och stöd har en trygg uppväxt

För att barn och unga ska få rätt stöd prioriteras delaktighet i utredning, utformning av beslutade insatser och uppföljning i syfte att barnens röst skall tillvaratas. Periodens resultat visar att antalet barn som fått information om anledning till utredning, möjlighet att komma till tals under utredning och återkoppling efter avslutad utredning har ökat. Ökningen kan kopplas till att enheterna under våren har arbetat aktivt med att belysa vikten av barns delaktighet. Exempelvis tas barns delaktighet upp på APT där enheternas utsedda barnrättsombud håller frågan levande. Även på gruppmöten och i ärendedragning med arbetsledare lyfts vikten av att samtala med barn, informera om anledning till utredning samt vikten av att återkoppla till barn vad utredningen utmynnat i. Resultatet visar att återkoppling efter avslutad utredning utmärker sig som ett särskilt angeläget utvecklingsområde för att öka barns delaktighet. Av resultatet kan även utläsas att barns delaktighet ökar i takt med stigande ålder och att de allra yngsta barnen, 0-5 år, görs delaktiga i betydligt mindre utsträckning. Under perioder har en dialog förts kring hur små barn kan göras delaktiga och hur verksamheten kan göra anpassningar för att öka förutsättningarna för barns delaktighet oavsett ålder, kön och funktionsnivå.

Förvaltningens öppenvård eftersträvar att barn och unga är delaktiga i upprättande av målen för sina insatser. Hög delaktighet i utformningen leder till tidigt alliansbyggande och lägger grund för att behandlingen kontinuerligt kan utvärderas och följas upp under insatstiden. Andelen barn och ungdomar som har deltagit i målformuleringen har ökat till 80 procent i

jämförelse med 77 procent motsvarande period år 2022. Även denna ökning är ett resultat av verksamhetens ständiga strävan efter att öka barns delaktighet. Förvaltningen fortsätter att arbeta med stöd riktat till unga med normbrytande beteende, skolfrånvaro och kriminalitet och strävar efter att i så hög utsträckning som möjligt delaktiggöra dessa ungdomar i de stöd som erbjuds.

Förvaltningens arbete med att antalet barn som åter blir aktuella hos socialtjänsten ska minska, fortsätter att ge goda resultat även om andelen som återaktualiseras har ökat under perioden från 21,9 procent till 23,5 procent. Förvaltningen prognostiserar dock att årsmålet på 23 procent kommer att nås genom att i högre utsträckning gå in med insatser tidigare. Den ökning av antalet pågående ärenden som konstaterades i början av året har under sommarmånaderna minskat. Om inflödet fortsätter att vara lägre än under början av året kan detta bidra till en minskning av återaktualiserade ärenden.

Trots bra samverkan mellan socialtjänst och förskola/skola ser förvaltningen låga resultat avseende ärenden där information inhämtats under utredning. Anledningen till att information från förskola och skola inte inhämtats i större utsträckning är svår att fastställa men förvaltningen ser ett behov av att arbeta vidare med frågan och avser prioritera ett mer nätverksorienterat arbetssätt. Under hösten påbörjas ett treårigt projekt tillsammans med förskoleavdelningen för att stärka samverkan och komma in med stöd i ett tidigt skede. Fyra avdelningar inom Grimsta och Hässelby Gårds förskolenheter ingår i projektet.

Det förebyggande stödet riktat till barn och unga med skolfrånvaro har fortsatt i form av *Närvaroprogrammet*, förvaltningens förebyggande skolsociala samverkansarbete med skolan. Under vårterminen har antal elever som önskar stöd i programmet ökat och fler ärenden har kommit in från grundskolans årskurs 4-6, vilket är en positiv utveckling då tidigt stöd motverkar en negativ utveckling av skolfrånvaron. De elever som deltog i programmet förbättrade sina resultat och ökade sin närvaro med 15 procent, från 42 procent till 57 procent efter avslutad kontakt. Att ökningen inte är högre beror sannolikt på att stödet initierats i ett senare skede med sämre utgångsläge och mer komplex problematik att arbeta med. Som åtgärd planeras dialog och samverkan med skolorna under hösten för att tidigare aktivera stödet vid frånvaro.

Inför 2023 var ambitionen att öka antalet samordnade individuella planer, SIP, inom Avdelningen för barn och unga. Trots att förvaltningen under våren har kompetensutvecklat medarbetare i SIP har antalet SIP-möten fortsatt vara lägre än förväntat och avdelningen kommer därför arbeta vidare med denna fråga. Bland annat kommer mentorerna på barn- och ungdomsenheterna under hösten stödja medarbetare i arbetet med att involvera både det privata och professionella nätverket i högre utsträckning.

Under perioden har en familjecentral etablerats i Vällingby, där samverkanspartners under hösten kommer utveckla det tidiga stödet till små barn och deras föräldrar.

Vuxna har stöd och insatser utformade utifrån sina behov och önskemål

Avdelningen för vuxnas beställarenhet för funktionsnedsättning och socialpsykiatri har planerat införandet av en mottagningsfunktion till hösten i syfte att erbjuda tidigt stöd. Mottagningen ska förbättra den initiala kontakten genom tydligt fokus på samordning och vägledning för att enskilda tidigt ska ges rätt stöd vilket bl.a. minskar risken för att mer omfattande behov uppstår senare. För att tidigt identifiera skadligt bruk av alkohol och droger samt kunna motivera till stöd har beställarenheten infört en rutin för användandet av

screeningmetoderna AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test) och DUDIT (Drug Use Disorders Identification Test).

Arbetet för att enskilda som bor i bostäder med särskild service ska ta del av simhallskortet som erbjuds målgruppen har under året fortsatt där uppskattningsvis 9 boende av 60 har tagit del av kortet. Bedömningen är att intresset varit stort och att de som nyttjat kortet påbörjat hälsofrämjande aktiviteter de tidigare inte genomfört. Förvaltningen stärker det motiverande arbetet. Verksamheterna har även genom sina hälsocoacher fortsatt erbjuda individuella och gemensamma hälsofrämjande aktiviteter, bland annat genom stadens *Den fria tidens kvalitet* och *Fritidsutvecklarna*.

Effektiva arbetssätt

I syfte att förbättringar ska motsvara invånarnas behov initieras förbättringsarbeten och projekt utifrån ett tjänstedesignperspektiv där målgruppernas perspektiv anammas. För att stärka Avdelningen för vuxnas tillämpning av tjänstedesign planeras en intern utbildning genomföras under hösten. I syfte att utveckla sysselsättningsverksamheten har kontakt tagits med intresseorganisationer för att påbörja insamling av data gällande enskildas önskemål och behov.

Brukarundersökningarna inom Avdelningen för vuxna har genomförts planenligt under våren där enheterna arbetat mer aktivt för att alla ska ges möjlighet att besvara enkäten och hur man kan arbeta mer motiverande för att fler ska besvara den. Analys av genomförandet och om svarsfrekvensen har ökat har påbörjats. Avdelningen fortsätter det motiverande arbetet inför höstens brukarundersökningar.

Samverkan

Avdelningen för vuxna har under perioden ytterligare stärkt arbetet med att initiera samordnade individuella planer, SIP, utifrån ett identifierat behov. Bland annat har kartläggning av aktuella ärenden genomförts för att identifiera behov som kan ha missats tidigare. Under perioden har antal enskilda som deltagit i SIP inom avdelningen uppgått till 170 personer, vilket är en ökning med 32 personer i jämförelse med samma period föregående år.

Under perioden har förvaltningens utförarenheter inom funktionsnedsättning och socialpsykiatri planerat för en omorganisation med syfte att medarbete med kompetenser inom olika målgrupper organiseras mer sammanhållet för att säkerställa att enskildas samtliga behov tillgodoses då behoven ofta kan vara komplexa. Omorganisationen genomförs under hösten.

Sammanhållen socialtjänst

Förvaltningens avdelningsövergripande utvecklingsarbete mot en sammanhållen socialtjänst har fortgått under perioden. Två arbetsgrupper har gemensamt arbetat fram nya förslag och arbetssätt med fokus på samverkan, att utveckla gemensamma mål samt idéer för att öka kunskapen om socialtjänstens olika verksamhetsområden. Inom ramen för arbetet startas bland annat en testbädd upp där nya arbetssätt ska testas för att uppnå ökad samverkan tvärprofessionellt i individärenden över avdelningarna för barn, unga, vuxna och äldre.

Under perioden har arbetet fortgått gällande arbetssätt och implementering kopplat till internsamordnad planering, I-SIP, för att bättre kunna följa upp och utveckla stöd och insatser till

invånare. Resultatet presenteras i samband med verksamhetsberättelse då arbete pågår med implementering över avdelningarna.

Förvaltningen har deltagit i stadsledningskontorets framtagande av konceptet ”Skugga en kollega” i samverkan med andra förvaltningar och bolag och agerar pilot under testperioden. Förvaltningen är fortsatt delaktig i arbetet och flera medarbetare och chefer har testat på konceptet under perioden med gott resultat. Att skugga en kollega har bidragit till lärande, en stärkt helhetssyn och ökat samarbete mellan förvaltningens verksamheter och medarbetare vilket gynnar enskilda i behov av stöd och insatser.

Innovativ utveckling

Inom förvaltningens Avdelning för vuxna pågår flera innovativa projekt där tjänstedesign tillämpas. Inom ekonomiskt bistånd har arbetet med att utforska nya arbetssätt för att fler i långtidsarbetslöshet ska ges stöd att bli självförsörjande fortsatt. Intervjuer har hållits med målgruppen och arbetet fortgår under hösten. Inom socialpsykiatri pågår arbete med att testa olika lösningar för att öka enskildas digitala inkludering som exempelvis digitalt boendestöd och digital stödjure. Digital stödjure har under perioden testats inom sysselsättningsverksamheten och ska under hösten utvärderas.

Projekt *Samteamet* är i uppstartsfas. Teamet, som består av projektledare och tre Case managers, har bred kompetens inom flera av socialtjänstens områden. Målgruppen är enskilda med en komplex problematik i behov av stöd från många verksamhetsområden exempelvis ekonomiskt bistånd, missbruk och beroende och funktionsnedsättning.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stadsdelsnämndens råd för funktionshinderfrågor är sedan 2023 sammanslaget med Bromma stadsdelsnämnds råd. Under våren har rådets arbetsformer utvärderats och fastställts för att det ska ges bästa inflytande över förvaltningens arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Förvaltningen ska tillsammans med rådet strukturerat gå igenom fokusområdena i *Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning* och verka för att programmet förankras i förvaltningarna för att alla oavsett funktionsförmåga ska ges samma möjligheter att delta i samhällslivet. För att uppfylla fokusområdena inom programmet arbetar förvaltningen med:

- Hälsöfrämjande aktiviteter och simhallskort.
- Fokusgrupp i samarbete med ideella organisationer för att undersöka vilka förändringar klienter inom sysselsättning efterfrågar.
- Förbättringar i det systematiska kvalitetsarbetet avseende det systematiska kvalitetsarbetet och brukarundersökningar.
- Digital inkludering genom test av digitalt boendestöd och digital stödjure.
- Stärkt arbetssätt för att öka enskildas möjligheter till inträde på arbetsmarknaden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	23,5 %	23,9 %	23,1 %	21,9 %	23 %	23 %	24 %	Tertial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				85 %	90	90 %	öka	2023
● Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				92 %	93	93 %	öka	2023
● Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				89 %		90 %	80 %	2023
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				92 %		93 %	90 %	2023
● Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				88 %		90 %	79 %	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				70 %	75 %	75 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				100	100	100 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						85 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	65,12	62,5 %	66,67 %	94,74	75	75 %	75 %	Tertial 2 2023
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Periodens utfall VB 2022 var felaktigt. Årsmål justerades i tertialrapport 1.								
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	62,88	60,39 %	65,55 %	66,67	66	66 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
   Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				75 %	85 %	85 %	Tas fram av nämnd	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Barn och unga i behov av skydd och stöd har en trygg uppväxt

 Uppfylls helt

Beskrivning

För att barn och unga ska få rätt stöd prioriteras delaktighet i utredning och uppföljning av beslutade insatser.

Förväntat resultat

- Andel utredningar av barn och unga i vilken skola/ förskola vidtalats ska öka. (2022: 49 %)
- Andelen familjehemsplacerade barn i skolålder som klarar målen i kärnämnen i grundskolan ska öka.
- Andelen barn som åter blir föremål för orosanmälan/ ansökan ska minska.
- Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling ska öka. (2022: 66 %)
- Antal SIP möten ska öka (2022: 47 st inom utredningsenheten barn och unga)
- Andelen barn och unga som medverkar till att sätta upp mål som ska uppnås med behandling ska öka. (2022: Familjestöd unga 85 %, Familjestöd familj: 68 %)
- Skolnärvaron ska öka för de barn och unga som deltar i Närvaroprogrammet (2022: Närvaro vid uppföljning snitt 72 %)

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Myndighetsutövande socialtjänst tar fram rutiner för att säkerställa att socialsekreterare deltar i samverkansmöten med skola, förskola, socialtjänst och polis (STIS samt 6-16).	2023-01-01	2023-03-31	
✓	Representanter för Mottagningsenhet, Ungdomsgrupp, Familjestöd Unga och förebyggande skolsociologer bildar en arbetsgrupp för att skapa en bättre och snabbare ärendeprocess för unga och deras föräldrar som får skolsocialt stöd inom avdelningen.	2023-01-23	2023-12-31	
✓	Stärka socialsekreterares kunskap om att utreda och ge stöd till barn och unga utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.	2023-01-01	2023-04-30	
✓	Undersöka möjligheten att starta familjecentral i Vällingby.	2023-01-01	2023-07-31	

Nämndmål: 1.3.2. Vuxna har stöd och insatser utformade utifrån sina behov och önskemål

● Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningens stöd och insatser ska på ett effektivt sätt bidra till ett självständigt liv och invånarnas välbefinnande. Ett systematiskt kvalitetsarbete genom ständiga förbättringar och innovation som grundar sig i vetenskap och beprövad erfarenhet är väsentligt för att uppnå detta. En helhetssyn för att uppnå målgruppernas perspektiv är viktigt och görs bl.a. genom en förbättrad samverkan, tidiga insatser och ett tjänstedesignsperspektiv.

Förväntat resultat

- Det systematiska kvalitetsarbetet förstärks vilket bidrar till högre nöjdhet av förvaltningens stöd.
- Helhetssynen av individen förstärks och stöd samt insatser samordnas i högre grad till nytta för den enskilde.
- Möjliga kompensatoriska åtgärder i beslut som berör barn har identifierats och tillämpas för att lindra barns utsatthet.

	Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
●	Antal samordnade individuella planer (SIP) inom avdelning vuxna	170				220	220		Tertial 2 2023

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶	Avdelning vuxna ska se över undersökningsmetodik och svarsfrekvens för de kvantitativa undersökningar (t.ex. enkäter) som genomförs. Syftet är att resultaten ska bli mer representativa och tillförlitliga för effektmätning.	2023-01-01	2023-12-31	
✓	Verksamheter inom avdelning vuxna ska identifiera möjliga kompensatoriska åtgärder för att lindra barns utsatthet när barn påverkas av beslut.	2023-01-01	2023-08-31	
▶	Verksamheterna inom avdelning vuxna ska kartlägga arbetssätt, metoder och insatser med stöd av utvecklingsenheten. Syftet är att	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
ytterligare stärka en kunskapsbaserad socialtjänst och bedöma om fler tidiga insatser kan ges.			

Nämndmål: 1.3.3. Socialtjänsten i Hässelby- Vällingby är sammanhållen och genomförs av helhetssyn

 Uppfylls helt

Beskrivning

Socialtjänsten är sammanhållen med en helhetssyn där stöd och insatser ges utifrån barnets, den vuxnes och den äldres bästa. Förvaltningen utvecklar arbetssätt under året inom avdelningarna barn och unga, vuxna och äldre tillsammans ska stärka den interna samverkan, utveckla gemensamma mål för verksamheterna samt öka kunskapen om varandras verksamhetsområden.

Förväntat resultat

- Medarbetare har goda kunskaper om socialtjänstens olika verksamhetsområden.
- Struktur för intern samverkan är tydlig och verksamheterna jobbar utifrån gemensamma mål som utgår från individens behov.
- Antal internt samordnade individuella planer (I-SIP) ökar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal internt samordnade individuella planer (I-SIP) inom avdelningarna barn och unga, vuxna och äldre.					100	100		Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 De tillsatta arbetsgrupperna inom ramen för sammanhållen socialtjänst ska under T1 gemensamt ta fram en mätmetod för indikatorn "Antal internt samordnade individuella planer (I-SIP)" som avdelningen för barn och unga, vuxna och äldre ska använda sig av.	2023-01-01	2023-04-28	
 Digitalt möte för alla medarbetare inom avdelningarna för att förankra arbetet och berätta om processen. (Inom ramen för sammanhållen socialtjänst)	2023-01-01	2023-02-28	
 En arbetsgrupp tillsätts med medarbetare och biträdande enhetschefer för avdelningarna barn- och unga, vuxen och äldre. Syftet är att stärka intern samverkan och utveckla gemensamma mål för verksamheterna. (Inom ramen för sammanhållen socialtjänst)	2023-01-01	2023-02-28	
 En arbetsgrupp tillsätts med medarbetare och introduktionsansvariga för avdelningarna barn- och unga, vuxen och äldre. Syftet är att öka kunskapen om varandras verksamhetsområden. (Inom ramen för sammanhållen socialtjänst)	2023-01-01	2023-02-28	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på resultat och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålens resultat för perioden och prognos för året.

Kompetensförsörjning för god vård och omsorg

En fortsatt utmaning inom Avdelningen för äldreomsorg är personalförsörjningen. Färre personer har sökt till utförarverksamheterna vid lediga tjänster och till semestervikariat samtidigt som flera av dem som sökt har saknat utbildning och erfarenhet. Samma trend har beställarenheten haft med få sökande till lediga tjänster som biståndshandläggare.

Ett aktivt arbete har pågått och pågår för att minska andelen timanställda genom att tillsvidareanställa fasta resurser på utförarenheterna i syfte att förbättra arbetsmiljön för medarbetarna, öka antalet trygga anställningar samt att öka kontinuiteten och tryggheten för den äldre. På hemtjänstenheterna finns det i dagsläget totalt 25 fasta resurser. På servicehuset har det under året hittills anställts fem fasta resurser och på vård- och omsorgsboendet finns det i dagsläget nio fasta resurser.

Äldreomsorgens utförarverksamheter fortsätter att arbeta med kompetensutvecklingsplaner för de anställda undersköterskor som inte uppnår de fastställda kriterierna för att få skyddad yrkestitel samt för verksamheternas anställda vårdbiträden. Skyddad yrkestitel började gälla från och med 1 juli 2023. Vidare är kraven att den fasta omsorgskontakten för äldre med hemtjänstinsatser är utbildad undersköterska.

I syfte att de äldre ska erhålla en god vård och omsorg och känna stor trygghet har flera olika kompetensinsatser genomförts. Språksatsningen för medarbetare har fortsatt med fokus på social dokumentation samt genomförandeplaner och inom områdena geriatrik och psykisk ohälsa i äldreomsorgens utförarverksamheter. Sju undersköterskor har avslutat specialistutbildning med inriktning gerontologi, geriatrik och vårdpedagogik och är tillbaka i verksamheterna.

Äldreomsorgens beställarenhet och hemtjänstenheter har bokat in utbildningstillfällen med Silviahemmet för att bli Silviahems-certifierade under våren 2024 då det under hösten 2023 inte fanns några utbildningsplatser. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) i förvaltningen och verksamhetschefer på de särskilda boendena har genomfört ett utvecklingsprogram mellan februari till och med maj i år för att stärka hälso- och sjukvårdsarbetet inom avdelningen. Under våren har fyra biståndshandläggare på beställarenheten genomgått NPF-utbildning (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) vilken initierades av Äldreförvaltningen.

Äldreomsorgen har startat upp ett Kompetens- och träningscenter (KTC) under våren som finns på Koppargårdens vård- och omsorgsboende. Syftet med KTC är att avdelningens medarbetare ska kunna utveckla och fördjupa sina kunskaper i en trygg och säker miljö med material och utrustning i både praktiska och teoretiska moment samt i teamarbete. Exempel på

tilltänkta kommande utbildningsinsatser är till exempel inom hjärt- och lungräddning (HLR), basala hygienrutiner, kateterisering, provtagning, nutrition, etik och bemötande, palliativ omsorg och social dokumentation samt andra utbildningsinsatser där man ser utifrån verksamheternas specifika behov. Introduktionsutbildningar för semestervikarier har genomförts för äldreomsorgens utförarenheter mellan veckorna 19-24 med både teoretiska och praktiska delar.

Avdelningen har även under perioden haft kontakt med Röda korsets högskola och möte för att skriva avtal för akademisk nod är inbokat. En adjungerad klinisk adjunkt (AKA) är sedan den 1 augusti 2023 anställd inom avdelningen. Den kliniska adjunkten är legitimerad sjuksköterska med magisterexamen och kommer att fungera som äldreomsorgens kontaktperson gentemot högskola och fyller en central funktion som studenternas kontaktperson genom att ge vägledning och stöd då studenterna genomför sin VFU. Avdelningens AKA kommer under hösten att ha en samordnande och stödjande roll mellan lärosätet, VFU-studenterna och de utsedda handledarna på boendena och kommer även att delta på de redan etablerade nätverksmötena som finns för de adjungerade kliniska adjunkterna i staden.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen har under perioden stärkt arbetet med att öka de äldres inflytande genom olika forum för samverkan så som pensionärsråd, anhörigråd, förtroenderåd och matråd. Ett innovationsarbete har under perioden påbörjats där äldre ska vara delaktiga i att hitta modeller för att nå ut med information till fler äldre. Klarspråk används för att göra informationstexter tillgängliga och begripliga.

Genom att inkludera pensionärsrådet i de planerade trygghetsvandringarna ökar de äldres delaktighet och inflytande i utvecklingsarbetet av park- och naturområden. Det har under året hittills varit två trygghetsvandringar. Genom att fortsätta sprida information till äldre personer om hur de kan skydda sig mot bedrägerier bidrar förvaltningen till en tryggare tillvaro för de äldre. Inom detta område bidrar den digitala stödjaren till ökad medvetenhet kring bedrägerier via internet.

Beställarenheten

Förvaltningens äldreкураторer arbetar uppsökande mot äldre invånare i stadsdelsområdet som behöver extra stöd. Hittills i år har äldreкураторerna träffat 40 enskilda i ärenden som rör våld i nära relationer, missbruk, ekonomi, osanitärt boende, psykisk ohälsa samt vräkningshot och hemlöshet. Arbetet har utgått från den samverkansmodell som avdelningarna för vuxna och äldreomsorg har utarbetat för äldre personer med komplex problematik. Beställarenhetens arbetsgrupp, våld i nära relationer, har genomfört samverkansmöte med förvaltningens relationsvårdsteam under våren. Andelen äldre har ökat i stadsdelsområdet vilket har lett till att antalet placeringar på vård- och omsorgsboende har ökat.

För att motverka välfärdsfusk arbetar alla biståndshandläggare med att granska handläggningen och utförandet av beviljade insatser.

Förebyggande arbete

Ett arbete har under våren påbörjats med förvaltningens kommunikatör i syfte att nå ut med information till fler äldre i stadsdelsområdet om var de kan vända sig för att få hjälp och stöd och för att fler äldre ska få kännedom om förvaltningens förebyggande arbete.

Förvaltningens aktivitetscenter Växthuset, Fästmanssoffan och Hässelgården har erbjudit ett flertal olika hälso-, kulturella- och sociala aktiviteter under perioden och arbetar aktivt för att nå ut till fler besökare genom informationsutskick i flera olika kanaler. Under perioden har äldrelotsen gått ut med riktat utskick till 80-åringar med inbjudan till *Sommar på torget* samt ett informationspaket. Äldrelotsen genomförde ett riktat informationsutskick med telefonuppföljning till de som var 90 år eller äldre under våren och till hösten planeras ett utskick till 70-åringar i form av broschyren *Planera för ditt boende som senior redan nu*. Anhörigstödet har hittills under året genomfört två anhörgcirklar, en anhörigvecka med aktiviteter och föreläsningar samt träffat 46 enskilda individer för stödsamtal. Digitala stödjaren har hittills i år genomfört ett 40-tal enskilda besök för att exempelvis gå igenom hur mobilt bank-ID fungerar. Majoriteten av de som söker hjälp av digitala stödjaren är kvinnor. Utöver de bokade besöken har möjlighet till drop-in tider funnits.

Teamet för tryggt mottagande har utrett och koordinerat insatser för äldre vid hemgång från slutenvård. Biståndshandläggare, hemtjänst, hemsjukvård och anhöriga har samverkat för trygg hemgång och hittills under året har teamet haft totalt 25 ärenden, 11 män och 14 kvinnor.

Som gott exempel har aktivitetscenter deltagit på *Sommar på torget* för att öka synligheten och nå ut med information om deras verksamhet och det förebyggande stödet till fler seniorer i stadsdelen.

Hemtjänsten

För att öka säkerheten och tryggheten i insatserna för den äldre, har hemtjänstenheterna genomfört förberedelserna inför införandet av nyckelfri hemtjänst som ska vara igång till hösten. Det kommer att innebära att medarbetare inom hemtjänsten snabbare kan vara på plats i den enskildes hem med det nya systemet och tryggheten kommer då att öka för den äldre.

Återlämnandet av delegeringar från förvaltningens hemtjänst till vårdcentralerna var genomfört i april 2023.

Servicehus

För att de boende ska få en god vård och omsorg har arbetet med tvärprofessionella team fortsatt under perioden. Ett samarbete har startat med dietist gällande mat och måltider och undernäring. Verksamheten har haft två utbildningstillfällen under mars och april tillsammans med dietisten och det planeras för ytterligare utbildningar i september och oktober.

Förvaltningens servicehus har planerat att fortsätta utbilda medarbetarna i demenssjukdomar och har bokat in utbildningstillfällen med Silviahemmet under hösten 2023.

Matlyftet

Förvaltningens servicehus och vård- och omsorgsboende har genom beviljade medel från Matlyftet arbetat för att de äldre ska uppleva en trevlig måltidssituation och har i hög omfattning erbjudit dagliga aktiviteter och utevistelser. På servicehuset har ett samarbete startat upp tillsammans med en daglig verksamhet, LSS. Personer från den dagliga verksamheten finns på träffen en gång per vecka och ordnar fika.

Även aktivitetscenter har ansökt om medel från Matlyftet där målet är att motverka ensamhet och stimulera äldre till en hälsosam livsstil genom kost, rörelse och sociala kontakter och har hittills i år arrangerat ett flertal måltider i gemenskap.

Samverkan

Samverkan med regionen har fortsatt under perioden även efter att delegeringar har återlämnats. På samverkansmötena görs lägesuppdateringar från både region och kommun.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				84 %		87 %	87 %	2023
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				67 %		79 %	79 %	2023
  Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						50 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
  Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						65 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						65 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	94 %			82 %		93 %	93 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				81 %		86 %	86 %	2023
  Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				76 %		82 %	82 %	2023
  Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,56		10	Max 10 personer	2023

Nämndmål: 1.4.1. Äldre känner till möjligheten till ett tidigt förebyggande stöd och vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser

● Uppfylls helt

Beskrivning

Det förebyggande stödet som erbjuds är inte biståndsbedömt vilket gör det tillgängligt för alla äldre.

Med ett förebyggande stöd menas att förvaltningens aktivitetscenter erbjuder stöd i form av fysiska, kulturella och sociala aktiviteter i syfte att motverka ensamhet och ohälsa hos äldre. Med förebyggande stöd menas även att verksamheterna arbetar uppsökande och med bred information för att nå äldre och anhöriga så de får möjlighet att söka stöd och hjälpinsatser i tid. Vidare samverkar de med andra verksamheter för att nå ut till en bred målgrupp.

Förväntat resultat

- Fler äldre får information om vilket förebyggande stöd som finns
- Fler äldre känner till stadelens aktivitetscentra och mötesplatser
- Fler äldre vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser
- Äldre personer hamnar inte i hemlöshet

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Enheten för äldre genomför HBTQI diplomering	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Genomföra ett innovationsarbete för att nå ut med information till fler äldre	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Genomföra ett innovationsarbete för att öka kommunikationen och nå ut till nationella minoriteter med information	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Klarspråk används i exempelvis informationstexter och beslut för att göra dem tillgängliga och begripliga	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Samverkansmodell för att motverka hemlöshet för personer med komplexa behov implementeras	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.4.2. Äldre får god omsorg och är trygga med sina insatser

● Uppfylls helt

Beskrivning

Med god omsorg och trygghet menas att den äldre är delaktig i och har inflytande över planeringen av sina insatser. Vidare menas att den äldre får insatser som utförs av omvårdnadspersonal med goda kunskaper i bland annat geriatrik, basala hygienrutiner, demenssjukdomar och svenska språket. Insatserna utförs med en hög personalkontinuitet. Verksamheterna samverkar med region Stockholm och andra aktörer för att säkerställa att de äldre får en god och säker vård och omsorg.

Förväntat resultat

- Andelen äldre som är delaktiga i och kan påverka hur insatserna utförs ökar.
- Andelen äldre som är nöjda med sitt stöd ökar.
- Personalkontinuiteten inom hemtjänst ökar.

- Andelen äldre på särskilda boenden som har en trevlig måltidssituation och som erbjuds dagliga aktiviteter och utvistelser ökar.
- Andelen tillsvidareanställda ökar, därmed minskar andelen timanställda.
- Andelen utbildade undersköterskor ökar
- Andelen specialistutbildade undersköterskor och sjuksköterskor ökar

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Det tvärprofessionella samarbetet utvecklas på särskilda boenden	2023-01-01	2023-12-31	
 Fastställa och implementera en förvaltningsorganisation för system och funktioner	2023-01-01	2023-12-31	
 Fortsätta arbetet med att införa fasta resurser och öka andelen tillsvidareanställda medarbetare	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra ett innovationsarbete gällande genomförandeplaner med fokus på delaktighet för brukarna	2023-01-01	2023-12-31	
 Hemtjänstutförarna inför nyckelfri hemtjänst	2023-01-01	2023-12-31	
 Motivera sjuksköterskor och undersköterskor till att genomföra specialistutbildning	2023-01-01	2023-12-31	
 Stadsdelens särskilda boenden fortsätter arbetet för att bli en akademisk nod	2023-01-01	2023-12-31	
 Stärka den enskildes påverkan av det sociala innehållet avseende mat, miljö, utvistelse och aktiviteter	2023-01-01	2023-12-31	
 Undersöka och planera för att öppna ett kliniskt träningscenter för avdelningens gemensamma fort- och utbildningsinsatser	2023-01-01	2023-06-30	
 Utbildningar i svenska språket genomförs i utförarverksamheterna	2023-01-01	2023-12-31	
 Utförarverksamheterna tar fram en plan för kompetensutveckling för de undersköterskor som inte uppnår kriterierna för yrkestitel	2023-01-01	2023-12-31	
 Utveckla det systematiska arbetet med egenkontroller	2023-01-01	2023-12-31	
 Återlämna hemtjänstens delegeringar till regionen	2023-01-01	2023-06-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet delvis kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Under maj månad genomfördes kulturdagen i Vällingby centrum. Det välbesökta nationaldagsfirandet på Hesselby Slott arrangerades i samverkan med Kulturskolan, föreningar och samverkanspartners. Åsa Jinder och flera lokala föreningar stod för uppträdandet. Nämndens föreningsbidrag har bland annat möjliggjort en veteransbilsträff och ett midsommarfirande i Riddersvik som Hässelby Folkdansgillé anordnade.

Under sommarlovet har flertalet föreningar inom idrott och kultur genomfört kostnadsfria aktiviteter för barn och unga. Det har varit aktiviteter som dagkollo, utflykter och olika typer av skapande och rörelse. *Sommar på torget* genomfördes under nio veckor som en del av feriearbete för ungdomar. 30 ferieungdomar har genomfört olika aktiviteter för barn och unga

på Hässelby torg på vardagar. Vid tre tillfällen har en kulturföreställning erbjudits för barn. Under en vecka var fokus på de äldre i stadsdelsområdet, med aktiviteter och information om förvaltningens olika verksamheter.

Under fyra veckor fanns föreningen Turning Tables på plats med sin mobila studio i en specialanpassad container. Det var ovanligt många barn och ungdomar som deltog i musikproduktion och fotografering samt gjorde egna filmer. Sista dagen på *Sommar på torget* ordnades en avslutning med filmvisning, musikuppträdande och fotoutställning av deltagarnas alster. Enkätundersökningen som genomfördes sista veckan visade att alla delar av *Sommar på torget* var uppskattat. Många upplevde att *Sommar på torget* bidrog till trivsel och gemenskap.

Parkteatern besökte stadsdelsområdet för åtta föreställningar, varav fem var barnteater.

Förvaltningen har under perioden tagit fram rutiner för andrahandsuthyrning av lokaler för föreningar och sex avtal har tecknats. Målet är att nyttja stadsdelens verksamhetslokaler på bästa sätt samt att skapa möjligheter för föreningar att hyra lokaler i syfte att öka antalet mötesplatser och träffpunkter för invånarna.

I årets medborgarundersökning har andelen som svarat positivt på påståendet att barn och ungdomar kan ta del av kultur ökat med 13 procentenheter från 2021 till 75 procent 2023. På samma påstående har andelen vuxna som svarat positivt ökat med 17 procentenheter från 2021 till 74 procent 2023. Andelen som svarat positivt på påståendet att barn och ungdomar har möjligheten att utöva kultur har ökat med 16 procentenheter från 2021 till 72 procent 2023. För vuxna har andelen som svarat positivt på möjligheten att utöva kultur ökat med 11 procentenheter från 2021 till 56 procent 2023.

Kultur inom verksamheterna

Förvaltningens samordnare har tillsammans med kulturombuden inom förvaltningens verksamheter arbetat för att erbjuda regelbundna kulturupplevelser.

Förskolan

Förskolornas kulturombud har boklagt kulturupplevelser för de yngre barnen i sina egna lokaler. Till hösten planeras en gemensam teaterföreställning bokning för de äldre barnen i teaterlokaler i Vällingby och i Hässelby. Under hösten planeras även en inspirationsdag för all förskolepersonal där fokus är att inspirera och ge verktyg kring arbetet med att ge barn tillgång till kultur genom förskolan. Under hösten planeras även en fortbildning i röstteknik för förskolepedagoger för att bättre och i rätt tonläge sjunga med barnen.

Äldreomsorgen

På äldreboenden och aktivitetscentren ordnas regelbundna träffar med kulturinslag. På ett servicehus har det bland annat varit uppträdanden med musik och sång. På vård- och omsorgsboende har de äldre fått uppleva balkandans med en grupp i folkdräkter. En naturfotograf har visat sina fotografier och en digital visning av Liljevalchs vårsalong har genomförts. Ett flertal musikprogram har genomförts.

Fritiden

På fridsgårdar och på parklekar har ett flertal aktiviteter genomförts så som eldshow, en teatermonolog om machokultur, streetdance, trumlektioner, balkanorkester, valborgsfirande,

midsommarfirande, eidfirande, dans med Vällingby folkdansgille med mera. Totalt har 99 kulturaktiviteter genomförts varav 32 inom på parkleksverksamheten, 42 på fritidsgårdar och 25 aktiviteter under *Summerfun*. Parklek- och fritidsverksamheten har arbetat fram och implementerat nya arbets sätt för att öka tillgången till kultur inom fritiden.

Vuxna

Förvaltningens sysselsättningsverksamhet, Arbetscentrum, har en historiegrupp inom verksamheten som har gjort flera besök med enskilda på museum. Träfflokal Kompassen, har tillsammans med besökare gjort några biobesök. Ferieungdomar har tillsammans med Kulturskolan skrivit teater där föreställningen spelats upp för förskolor i området. Inom boende med särskild service genomförs kulturaktiviteter gemensamt eller i grupp utifrån olika intressen.

Spontanidrott

I all projektering och utveckling av förvaltningens spontanidrottsytor, lokaler, lek- och aktivitetsredskap beaktas invånare och besökares varierande förutsättningar för att skapa inkluderande miljöer.

Exempel på detta är bland annat att ett utomhusgym med redskap som passar olika funktionsvariationer anlagts i parken Grötfatet. På Maltesholmsbadet och Kanaanbadet har tillgängligheten förbättrats genom att marken hårdgjorts från handikapparkeringen ned till vattnet..

I parken Hässelängen pågår projektering av anläggning för aktivitets- och lekutrustning såsom basket, skate, cykel, kickbike, rullstolsbana och småbarnslek.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	82	88 %	77 %	83		83 %	75 %	2023
Analys Förvaltningen når inte riktigt målvärdet och andel flickor som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden är lägre än andelen pojkar. Förvaltningen har prioriterade målgrupper för föreningsbidrag där barn och unga är en av dem. Föreningsbidrag har beviljats för att erbjuda kostnadsfri träning en gång per vecka för både flickor och pojkar. Under sommarlovet erbjöds kostnadsfria aktiviteter för barn och unga som arrangerades av idrottsklubbar. Förvaltningen projekterar att anlägga fler spontanidrottsytor som lockar både flickor och pojkar. Förvaltningen ska även verka för att fler barn och unga lånar sportutrustning genom fritidsbiblioteken. Förvaltningens stärker kommunikationen kring stadsdelsområdets aktiviteter och anläggningar i syfte att nå fler flickor.								
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	52	52 %	51 %		52	77 %	77%	2023
Analys Påstående att barn och unga deltar i kulturaktiviteter som de tycker om ställs i skolenkäten till årskurs 5 och 8 vilket har lett till låg andel som svarar ja. På påstående att barn och unga kan utöva kultur i medborgarundersökningen svarar 75 procent positivt på påståendet och 72 procent svarar positivt på påståendet att barn och unga kan utöva kultur i stadsdelsområdet. Förvaltningens olika verksamheter erbjuder kultur för barn och unga i olika åldrar. På loven erbjuds kostnadsfria aktiviteter som innefattar kultur. Förvaltningen ser över hur informationen om aktiviteter kan stärkas ytterligare.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	77 %	81 %	74 %	74 %		76 %	76 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys Förvaltningen stärker kommunikationen kring de aktiviteter som erbjuds på lov, möjlighet att låna sportutrustning på fritidsbiblioteken, förening som erbjuder träning en gång per vecka och information om ytor som anläggs för spontanidrott för att nå fler flickor.								
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	76 %	74 %	79 %	66 %		77 %	77%	2023
Analys Årets resultat har förbättrats med 10 procentenheter sedan föregående år där flickor är mer nöjda än pojkar. Även medborgarundersökningen visar på en högre nöjdhet vilket är positivt. Förvaltningen stärker informationen om de aktiviteter som erbjuds i syfte att nå fler barn och unga och då särskilt pojkar.								
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	54 %	61 %	47 %	57 %		66 %	66 %	2023
Analys Andel flickor som svarar positivt på att de deltar i föreningsliv har sjunkit med sex procentenheter sedan föregående år. Förvaltningen kommer analysera bakomliggande orsak till minskningen av andel föreningsaktiva flickor. Förvaltningen stärker kommunikationen kring olika aktiviteter som genomförs i samverkan med föreningslivet för att locka fler unga att delta och då särskilt flickor.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: 1.5.1. Invånare i Hässelby-Vällingby har tillgång till ett kultur-, idrotts- och föreningsliv som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Beskrivning

Invånare i stadsdelsområdet har tillgång till kulturaktiviteter och evenemang samt möjlighet att delta i föreningslivet. Med tillgång till menas att aktiviteter och evenemang är öppna för de som vill delta utifrån sina förutsättningar, och att kultur och eget skapande erbjuds i förvaltningens verksamheter. Förvaltningen utvecklar tillgängliga spontanidrottsytor för alla inom park- och naturområden som ökar invånarnas och besökarens möjlighet till motion och rekreation året runt.

Förväntat resultat

- Inom stadsdelsområdet finns en god tillgång på spontanidrottsytor.
- Invånare i alla åldrar har tillgång till kulturaktiviteter och evenemang.

- Föreningar anordnar aktiviteter på arenor där barn och unga vistas.
- Kultursamordnaren och kulturombuden skapar förutsättningar för kulturupplevelser i förvaltningens verksamheter

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Arrangera midsommarfirande	2023-01-01	2023-08-31	
✓	Arrangera Nationaldagen	2023-01-01	2023-06-30	
✓	Arrangera Sommar på torget	2023-01-02	2023-08-31	
🟢	För förvaltningens förskolepedagoger hålls en fortbildning i röstteknik för att bättre och i rätt tonläge sjunga med barnen.	2023-01-01	2023-12-31	
🟢	Projektering av anläggning vid Hässelängen för skate, inlines, kickbike inklusive bana för rullstolsburna.	2023-01-01	2023-12-31	
✓	Undersöka möjligheter att arrangera Kulturdagen i samverkan med Vällingby Centrumledning	2023-01-01	2023-12-31	
🟢	Utveckla aktiviteter för den samiska och tornedalska språkminoriteten	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

● Uppfylls helt

Analys

Bedömningen är att inriktningsmålet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på det sammantagna resultatet och prognos för underliggande verksamhetsområdesmål.

Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Det strategiska miljöarbetet har stärkts genom källsortering i verksamheterna, utsortering av matavfall, att inköp av plast har minskat samt att inköp av engångsartiklar upphört. Under perioden har arbetet fortsatt med att tillämpa tidigare framtagna åtgärdsplan för minskad energiförbrukning. Målet för koldioxidinlagring beaktas vid projektering och planering av parkprojekt.

Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Nyetablering av ängsytor pågår och slåtterfrekvensen av ängsytor anpassas för att öka möjligheten för örter att etableras. Projektering för trädplantering pågår där värmeöar har identifierats. Förvaltningen har genomfört habitatsförbättringsåtgärder för groddjur vid Räcksta träsk.

Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Under perioden har infrastrukturen stärkts för hållbara fossilfria transporter genom asfaltering av gång- och cykelvägar på parkmark. Förvaltningen fortsätter att ersätta fossildrivna bilar med fossilfria alternativ.

Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

För att öka inköpet av ekologiska livsmedel har samsynen vid val av livsmedel i kocknätverket stärkts. Engångsartiklar och plast väljs bort till förmån för miljövänligare

alternativ. Vid om- och nybyggnation av hyrda lokaler minimeras byggmaterial som innehåller gifter genom krav vid upphandling. Exempelvis ersätter bark, sand och flis oljebaserade fallunderlag som konstgräs och gummigranulat i utemiljöer.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Genomgång av nämndens miljö- och klimathandlingsplan, och hur den berör respektive avdelning, har genomförts i syfte att handlingsplanen ska vara förankrad hos samtliga avdelningar och medarbetare på förvaltningen. Miljö- och klimatarbetet ska stärkas genom att fler uppmärksammas om hur det strategiska miljöarbetet är planerat och hur det är tänkt att verksamheterna ska arbeta med frågan inom sin respektive verksamhet.

Källsorteringen ses fortsatt över i förvaltningshuset och i administrativa lokaler runt Hässelby torg. Brister som noterats har börjat åtgärdas. Det handlar bland annat om införskaffande och utökande av sorteringsmöjlighet, att sorteringen fungerar i alla led och se över behovet av att förändra och komplettera befintliga avfallsavtal. Tidigare i år har enskilda skräpkorgar vid skrivborden i förvaltningshuset tagits bort som en åtgärd för att öka sorteringsgraden och minska förvaltningens plastinköp. Vidare har en översyn genomförts avseende verksamheternas utsortering av matavfall. Under perioden har förvaltningens parklekar och fritidsgårdar infört sortering av matavfall. Arbeta pågår för att införa utsortering vid de fåtal enheter som ännu saknar möjlighet för matavfallssortering. Utmaningen har bland annat varit samverkan med fastighetsägare.

Förvaltningens miljö- och klimatsamordnare har under perioden deltagit i referens- och fokusgruppsmöten på central nivå för framtagandet av stadens kommande klimathandlingsplan samt avfallsplan.

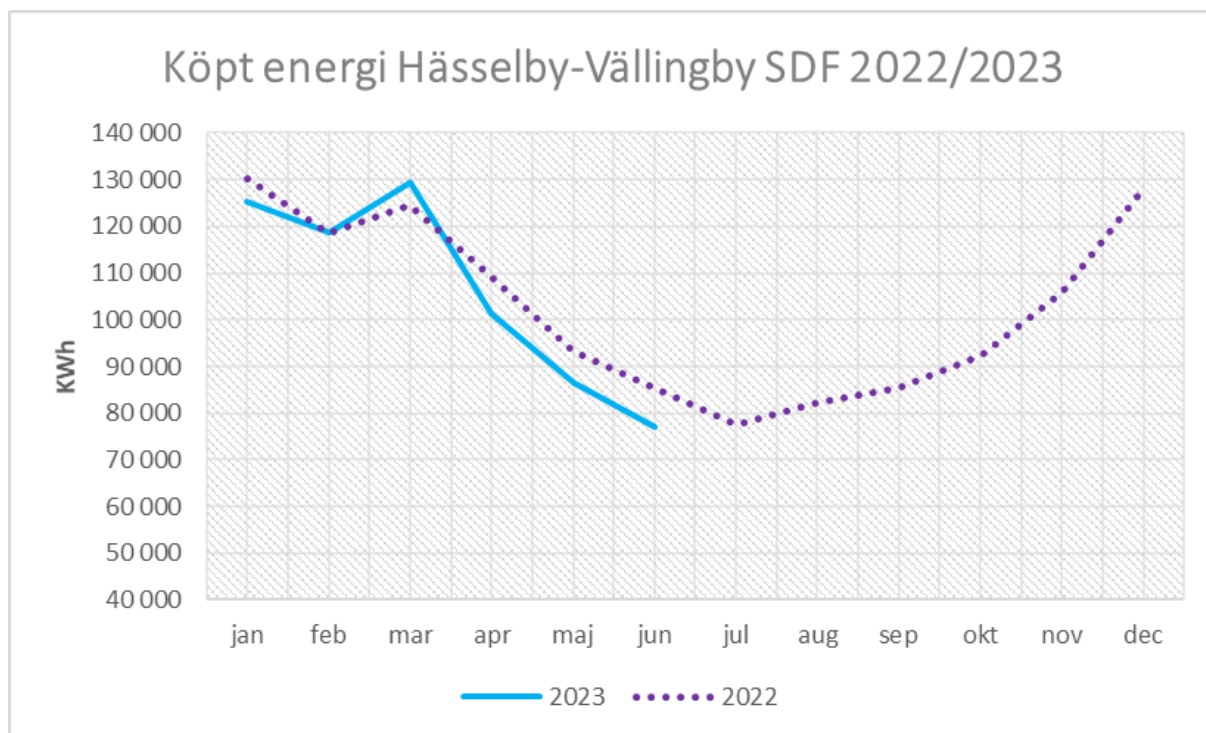
Inköp av plastfickor, plastgem och engångsmaterial i plast har upphört i förvaltningshuset samtidigt som åtgärder i vägledningen hållbara kontor följs i samband med nya inköp av kontorsmaterial. Syftet är att minska plastförbrukningen och mängden plastinköp samt för att uppnå en ökad cirkularitet.

Under perioden har samtliga verksamheter undvikit användning av engångsprodukter och därmed minskat uppkomsten av avfall. Berörda verksamheter följer beslutade rutiner för att minska matsvinnet och samtliga verksamheter har under perioden källsorterat. Inom förskoleverksamheten genomförs bland annat matsvinnsmätningar som ett pedagogiskt verktyg för att minska matsvinnet.

Stadens återbrukscentrum, Stocket, har använts som förstahandsalternativ vid annonsering om överlåtelser och efterlysning av möbler och inventarier till förvaltningens verksamheter.

Under perioden har arbetet fortsatt med att tillämpa tidigare framtagen åtgärdsplan för minskad energiförbrukning. Utifrån den korta perioden är svårt att dra några slutsatser av

energibesparingen utifrån framtagna åtgärdsplan men förvaltningen har för avsikt att utvärdera eventuella effekter av vidtagna åtgärder under året. Vidare behöver andra faktorer som påverkar energiförbrukningen som exempelvis förändringar av lokalytan beaktas i en sådan analys. Det är svårare att göra en bedömning över beteendeförändringar, genomförda beteendeförändringar är dock en faktor som antas ha en betydelse för den minskade energiförbrukningen. Förvaltningens energiförbrukning låg under perioden januari 2023 till juni 2023 på 0,64 GWh, vilket är en minskning med 3 procentenheter jämfört med samma period föregående år.

Diagrammet visar elförbrukningen där förvaltningen står som kund på el abonnemanget. Diagrammet omfattar exempelvis inte lokaler där förvaltningen bedriver verksamhet men där lokalerna ägs av SISAB eller Micasa eller där elmätare är registrerade på andra fackförvaltningar.

Förvaltningens arbete med energieffektivisering pågår i samråd med fastighetsägare genom successiv förnyelse av inomhusbelysningen till LED-belysning med anledningen av utfasningen av kompaktlysrör, T5- och T8-lysrör. Vidare pågår ett successivt arbete för energieffektivisering genom att byta ut gamla och energislukande vitvaror.

I projektering och planering av parkprojekt beaktas målet om koldioxidinlagring. Exempelvis planeras i parken Hässelängen växtbäddar med biokol och utökad växtlighet samt nyplantering av träd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med				100 %		100 %	100 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
möjlighet till matavfallsinsamling								
 	Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider			1,6 kg CO2 per kg livsmedel		1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	2023
Analys Miljösamordnare tillsammans miljösamordnarnätverket har noterat brister i stadens externa mätverktyg Hantera Livs som därmed gör att uppföljningen blir bristfällig. Då systemet är externt och inte är kopplat till något inköpssystem finns det en risk att statistiken blir inkorrekt. Staden behöver lägga ned ytterligare arbete för att kvalitetssäkra organisationens verksamheter med kopplade kundnummer som gör att statistiken får lägre trovärdighet samt se över vilka förbättringar som kan göras med systemet och se över möjligheten att indikatorernas utfall samlas i en rapport istället för flera olika som är fallet idag.								
 	Köpt energi i stadens verksamheter			1,2 GWh		1,4 GWh	1945 GWh	2023
Analys Miljösamordnare tillsammans med miljösamordnarnätverket har upptäckt brister i hur uppföljningen utförs gällande indikatorn för köpt energi. Indikatorns mätmetod skulle om möjligt kunna preciseras för att få ett enhetligare utfall som går att jämföra mellan förvaltningar. Vidare önskas tydligare information i mätmetoden om huruvida den energiförbrukning som sker i de lokaler som förvaltningen hyr av exempelvis Micasa och SISAB ska inkluderas i statistiken.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
  Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energi- och resurseffektiva med låg klimatpåverkan

 Uppfylls helt

Beskrivning

Vid energieffektivisering minskar energianvändningen utan större verksamhetspåverkan. Detta innebär minskade utsläpp av växthusgaser, minskade uttag av naturresurser samt i de flesta fall också minskade driftskostnader. Med resurseffektiv menas ökad hushållning av resurser, hållbar konsumtion genom att välja produkter och varor som kan recirkuleras och som inte innehåller skadliga ämnen eller är svåra att återvinna i syfte att uppnå minskad klimatpåverkan.

Förväntat resultat

- Obligatorisk utsortering av matavfall till biologisk behandling i personalkök inklusive pentry samt för verksamheter som serverar 25 portioner eller mer per dag.

- Verktöget ”Hantera Livs” är implementerat för uppföljning av klimatpåverkan från verksamheternas livsmedelsinköp.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla verksamheter följer framtagna åtgärdsplaner för minskad elförbrukning utan betydande påverkan på verksamheten.	2023-01-01	2023-12-31	
 Chefer på alla nivåer deltar i e-utbildning om stadens miljöprogram	2023-01-01	2023-12-31	
 Nyckelpersoner inom förvaltningen deltar i miljöförvaltningens utbildning för hållbart kontor	2023-01-01	2023-12-31	
 Samtliga verksamheter följer nämndens miljö- och klimathandlingsplan 2021-2023	2023-01-01	2023-12-31	
 Utveckla uppföljningsrutiner av klimatpåverkan från livsmedelsinköp med stöd av verktöget "Hantera Livs"	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Skötseln av park- och naturområden har genomförts med utgångspunkt från den lokala parkplanen och har som syfte att bevara den biologiska mångfalden samt främja ekosystemtjänsterna. I pågående parkutvecklingsprojekt som exempelvis Hässelängen inkluderas klimatanpassningsåtgärder bland annat med utgångspunkt från stadens skyfallskartläggning, som exempelvis växtbäddar med biokol för ett bättre omhändertagande av stora vattenflöden samt plantering av vegetation för temperatursänkning.

Under perioden har frihuggning av gammal igenväxt ängsytta i skogsområdet väster om hundrastområdet i Grimsta naturreservat genomförts. Slätterfrekvensen kommer att anpassas för att öka möjligheterna för örter att etableras och därmed motverka igenväxning av gräs. Nedtagna träd placeras ut som faunadepåer inom naturreservatet.

Med syfte att öka resiliensen och främja den biologiska mångfalden pågår projektering för nyetablering av ängsytter intill Gulddragargränd och utmed Växthusvägens västra sida. Berörda gräsytor har identifierats i stadsdelsvisa åtgärdsförslag (SÅF) som lämpliga för anläggning av ängsmark.

Projektering pågår för trädplantering vid Nälsta parkourpark då ytan identifierats i kartunderlag för värmeöar. Den nya vegetationen ska bidra med skugga över lekområdet och skapa förutsättningar för en högre nyttjandegrad även under varma dagar.

Tidigare påbörjat samverkansprojekt med trafikkontoret, ett "Grönare Stockholm projekt" etapp 4, för klimatinvesteringsåtgärder inom parkstråket Ådalen är återupptaget. Arbetet med framtagande av programhandlingar fortsätter och kommer under hösten att behandlas i trafiknämnden för genomförandebeslut.

Spängerna i Räcksta träsk har förbättrats med nya sittplatser för att öka nyttjandegraden och sprida kunskap om förvaltningens arbete med habitatförbättringsåtgärder för groddjur.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
Analys Inga förskolor i Hässelby-Vällingbys stadsdelsområde har valts ut för detta kalenderår. Uppdraget löper hela mandatperioden. Andra förvaltningar har valts ut i de första pilotprojekten. Förvaltningen medverkar i referensgruppsmöten för uppföljning och kunskapsöverföring.			
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Skötseln av den blågröna infrastrukturen bevarar biologisk mångfald och utvecklar ekosystemtjänster

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med blågrön infrastruktur avses ett sammanhängande nätverk av ekologiskt funktionella miljöer på land och i vatten som medger spridningsvägar för växter och djur. En skötsel som bevarar biologisk mångfald innebär att en variation av gener, arter, naturtyper och ekologiska funktioner i stadsdelsområdets park- och naturområden upprätthålls. Genom att stärka den biologiska mångfalden tillvaratas också de reglerande ekosystemtjänsterna som luft- och vattenrening, vattenreglering, kolbindning, pollinering samt temperaturreglering och ljudabsorption.

Förväntat resultat

- Framtagna stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF) inkluderas vid planering av parkinvesteringsprojekt.
- Behov av klimatanpassningsåtgärder genomförs i samtliga parkinvesteringsprojekt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Framtagande av en formell process kring kunskapsspridandet om ängsmarkens betydelse för den biologiska mångfalden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Frihuggning av gammal, igenväxt ängsyta inom Grimsta naturreservat.	2023-01-01	2023-12-31	
 Trädplantering vid Ekotemplets lekplats samt vid Nälsta parkourpark med syfte att skapa temperaturutjämnande utomhusmiljöer med vegetation som skuggar.	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Vid träsäkring och avverkning inom Grimsta naturreservat skapas högstubbar för att gynna naturvärden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Ängsetablering på parkgräsytor med syfte att främja den biologiska mångfalden vid Gulddragargränd och utmed Växthusvägens västra sida.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på nämndmålens resultat för perioden och prognos för året.

Skötseln av parkvägar möjliggör trygga och fossilfria resor med god framkomlighet

Asfaltarbeten pågår vid gång- och cykelvägar på parkmark i enlighet med de prioriteringsbehov som har konstaterats vid tidigare genomförd behovsinventering. Syftet är att främja en bra infrastruktur för hållbara fossilfria transporter genom att skapa tillgängliga och trygga gång- och cykelstråk som lockar fler invånare att välja gång eller cykel istället för bil som färdstätt.

Fossilfria resor och transporter prioriteras

Förvaltningens medarbetare har i huvudsak transporterat sig via gång, cykel och kollektivtrafik. Digitala möten har prioriterats när så är möjligt. Samordningen av förvaltningens fordonsflotta mot ökad elektrifiering har fortsatt under perioden. Förvaltningen disponerar för närvarande totalt 19 bilar varav 8 är elbilar. För övrigt har förvaltningen en gasdriven bil, fyra etanoldrivna bilar och 6 bensindrivna bilar. När förvaltningen byter ut bensindrivna bilar ersätts de med elbil. En eldriven bil är beställd och den kommer ersätta en bensindrivna bil. Förvaltningen har verkat för en utbyggnad av laddinfrastruktur för elbilar. Förvaltningen anlägger inte egen laddinfrastruktur men har samverkat med berörda fastighetsägare så att laddplatser har uppförts vid de parkeringsplatser som förvaltningen använder för fordonsflottan. Under perioden har 2 stycken laddplatser uppförts i förvaltningshusets garage för hemtjänstverksamhetens 2 beställda elbilar, detta i samråd med fastighetsägare.

Nämndmål: 2.3.1 Skötseln av parkvägar möjliggör trygga och fossilfria resor med god framkomlighet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skötseln av gång- och cykelvägar främjar en bra infrastruktur för hållbara fossilfria transporter genom att skapa tillgängliga och trygga gång- och cykelstråk på parkmark som lockar fler invånare att välja gång eller cykel istället för bil som färdstätt.

Förväntat resultat

Reinvesteringar av gång- och cykelstråk inom parkmark genomförs enligt inventerade prioriteringsbehov.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Asfaltering av gång- och cykelstråk inom park- och naturområden fortsätter enligt tidigare inventerade prioriteringsbehov.	2023-01-01	2023-12-31	
 Inventering av behov av nya parksoffor utmed nyasfalterade gång- och cykelvägar inom park- och naturområden.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.3.2 Fossilfria resor och transporter prioriteras

 Uppfylls helt

Beskrivning

Med andelen elfordon ökar menas att elfordon övervägs i första hand vid val och byte till fossilfria fordonsalternativ. Förvaltningen arbetar för en fossilfri organisation 2030 genom utfasning av fossila bränslen vid tjänsteresor och i den egna fordonsflottan samt genom kravställen vid upphandling av verksamhet där transporter ingår. Med fossilfria resor menas även att gång, cykel och kollektivtrafik samt att resfria digitala möten prioriteras.

Förväntat resultat

Andelen elfordon ökar i förvaltningens fordonspark.

Krav ställs på fossilfria drivmedel vid tjänsteresor och transporter i förvaltningens regi, när nya avtal tecknas för leasing av fordon samt vid upphandling av tjänster där fordon ingår.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Under perioden har arbetet för att främja cirkularitet påbörjats genom att minska plastförbrukningen och inköp av plast. Utfasningen av produkter innehållande plast kräver samverkan mellan avdelningar, beteendeförändringar hos medarbetare samt ett tydliggörande av vilka ambitioner och visioner som finns inom förvaltningen att byta ut och minska plastmaterial på kontoret. Förvaltningen följer åtgärder rekommenderade i vägledningen *Hållbara kontor*. Förvaltningen har bland annat slutat köpa in plastfickor, plastpåsar till papperskorgar, plastgem samt att enskilda papperskorgar tagits bort i förvaltningshuset. Användandet av redan befintligt kontorsmaterial av plast cirkulerar på förvaltningskontoret.

Under perioden har samtliga verksamheter inom förvaltningen uppmanats att uppdatera sina kemikalieförteckningar i Chemsoft. Uppdatering av kemikalieförteckningar och rapportering av årsförbrukning ska ske en gång per år. Vid behov har verksamheter fått stöd i arbetet med

Chemsoft. Förvaltningens verksamheter arbetar för att fasa ut produkter innehållande utfasnings- eller riskminskningsämnen och tillämpar miljöförvaltningens lista för ersättningsprodukter.

Förvaltningen har initierat ett pilotprojekt i syfte att skapa en förbättrad uppföljning över tillämpningen av byggvarubedömningen hos anlidade entreprenörer inom drift- och anläggning samt inom mindre projekt som lokalenheten utför. Pilotprojektet påbörjas under hösten.

Ett arbete har påbörjats för att öka samsynen när det gäller val vid livsmedelsinköp inom kocknätverket. Målet är att den ökade samsynen och erfarenhetsutbytet inom nätverket ska leda till att arbetet med ekologiska livsmedel stärks utan att tumma på kockarnas kreativitet i matlagningen. Under perioden har en samarbetsyta startats för att förenkla erfarenhetsutbytet mellan förvaltningens kockar samt att matsedlar setts över för att se vilka varor som kan ersättas med ekologiska alternativ. Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel på förvaltningens låg under perioden januari till maj 2023 på 51,6 procent.

Vid upphandlingar och inköp ersätts kemiska produkter och miljö- och hälsofarliga varor och tjänster med bättre alternativ samtidigt som andra hållbarhetsaspekter vägs in på ett bättre sätt i samband med nya upphandlingar. Förvaltningens miljö- och klimatsamordnare har ingått som referensperson i fokusgruppsmöte avseende plast för framtagandet av stadens nya klimathandlingsplan.

Förvaltningen samverkar med fastighetsägare vid om- och nybyggnation av förhyrda lokaler för att säkerställa minimering av byggmaterial som innehåller gifter. Exempelvis projekteras inte nya oljebaserade fallunderlag i utemiljö, såsom konstgräs och gummigranulat utan hållbara alternativ väljs såsom bark, sand eller flis.

Upprustningen av parken Starbo i Nälsta är pausad då initial provtagning av marken påvisat miljögifter. Starboparken har i sin helhet varit avstängd från mars i väntan på utökade provresultat som en försiktighetsåtgärd. De nya provresultaten visar att det förekommer förorening i fyllnadsmassor, främst bly och koppar, i djupare jordlager.

Området där BMX-banan är placerad öppnas upp i början av september. Områden kring lekplatsen öppnas successivt upp under september och oktober månad. Förvaltningen utreder möjligheten att ta bort resten av stängslet i parken.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning						88	88 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
g i nivå med svensk lagstiftning								
 	Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel			51,48 %		70 %	70 %	2023
Analys								
<p>Förvaltningen bedömer att det finns en risk att årsmålet för indikatorn inte uppnås under året för förvaltningen i stort, men för vissa verksamhetsområden som förskoleverksamheten är det troligare att årsmålet uppnås. Risken gäller främst de verksamheter som serverar/tillhandahåller upphandlade kostentreprenader där andelen ingående ekologiska råvaror kan vara lägre än kommunfullmäktiges årsmål för indikatorn. Detta är kopplat till tidigare ställda krav i samband med stadens upphandling av kostentreprenader. Andra faktorer som kan spela in är inflationen i samhället med ökade matpriser samt att det eventuellt sker en bristande särredovisning av ekologiska respektive konventionella livsmedel i samband med konteringar. Om verksamheterna har olika leverantörer kan det också påverka andelen ekologiska råvaror i leveranserna.</p> <p>Förvaltningens förhoppning är att kontinuerliga uppföljningar av ekologiska inköp kommer innebära en ökad medvetenhet och större möjlighet att korrigera inköpen så att målen nås. Förvaltningens kocknätverk kommer att prioritera frågan inom ramen för samarbetet inom nätverket genom att ge större utrymme för frågan vid möten för ökad samverkan och erfarenhetsutbyte då resultatet för indikatorn varierar såväl mellan enheter som inom enheter. Exempel på åtgärder är ett substitutionsarbete genom att gå igenom livsmedelsprodukter som beställts den senaste tiden som inte är ekologiska för att ersätta med ekologiska eller krävmarkerade produkter. Vidare provar enheterna att arbeta med gemensamma matsedlar för ett eventuella mindre justeringar i livsmedelsprodukter som ger större effekt än om matsedlarna hade varit olika. Vidare tipsar kockarna varandra om goda ekologiska recept, om ekologiska varor som är billiga, ofta efter säsong men ibland även för varor som finns längre såsom kaffe eller margarin.</p>								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Inköp och upphandling av varor och tjänster är hållbara ur ett miljö- och kemikalieperspektiv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Miljö- och hälsofarliga varor och produkter ersätts med bättre alternativ vid inköp och upphandling. Genom en ökad användning av ekologiska livsmedel bidrar förvaltningen till minskad klimatpåverkan och kemikalieanvändning inom jordbruket.

Förväntat resultat

- Andelen inköp av ekologiska livsmedel och kostentreprenader uppgår till minst 70 procent av totalt inköpta livsmedel.
- Berörda enheter använder kemikaliehanteringssystemet Chemsoft för registrering av kemikalieanvändningen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla verksamheter minskar så långt som möjligt inköp och användning av engångsplast	2023-01-01	2023-12-31	
 Berörda enheter deltar på miljöförvaltningens fysiska utbildningar och upprätthåller kunskaperna via e-utbildningar om kemikaliesmart förskola.	2023-01-01	2023-12-31	
 Medarbetare inom vård- och omsorgsverksamhet erbjuds utbildning om resurssmart vård- och omsorgsboende	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Bedömningen är att inriktningsmålet uppfylls helt under året. Bedömningen grundar sig på det sammantagna resultatet och prognos för underliggande verksamhetsområdesmål.

Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

I prognos per 31 augusti redovisas ett underskott om 14 mnkr före resultatdispositioner och 7 mnkr efter resultatdispositioner. Förvaltningen har genomfört åtgärder under perioden och planerar för ytterligare åtgärder under hösten som förväntas ge effekt. En översyn av förvaltningens administrativa lokaler pågår i syfte att optimera lokalutnyttjandet.

I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat under perioden vilket visar att fler försörjer sig själva. Fortsatt finns en stor utmaning med att få fler som står långt från arbetsmarknaden att närma sig studier och arbete. Förvaltningen samverkar med regionen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, jobbtorg för en intensiv samordning kring personer med komplex problematik. Genom studie- och yrkesvägledning på biblioteket och medborgarkontor motiveras invånare utan gymnasiekompetens till studier. Antalet ungdomar som fått feriejobb, och därmed arbetslivserfarenhet, har ökat.

I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Barnfamiljer är fortsatt prioriterade i det vräkningsförebyggande arbetet. Barnfamiljer som har behov av tillfälligt boende erbjuds ett mer långsiktigt boende inom tre månader. Förvaltningen har under perioden utvecklat en egen Bostad först insats som har gett positivt resultat. Samverkan med externa aktörer i trygghetsarbetet har utvecklats och stärkts under perioden.

Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Under perioden har förvaltningen arbetat aktivt med kompetensförsörjning och kompetenshöjande insatser. Andelen tillsvidareanställda på heltid ökar medan andelen arbetade timmar av timavlönad personal minskar. Förvaltningens verksamheter har under perioden påbörjat arbetet med arbetsdifferentiering. Arbetet med att minska antalet konsulter har fortsatt med goda resultat.

Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Förvaltningens krisledningsplan har bedömts fungera väl vid utvärdering efter händelser. Krisstödet och en trygghetspunkt har varit aktiverade i samverkan med externa aktörer. Inom informationssäkerhetsarbetet har utbildning genomförts och ansvarsroller har utsetts. Förvaltningen har under perioden stärkt arbetet mot oegentligheter genom strukturerade kontroller och uppföljningar.

Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Det förebyggande arbetet med hembesök till nyblivna föräldrar närvaroprogrammet för elever har gett gott resultat under perioden. Andelen ungdomar som vid nybesök till ungdomsmottagningen säger sig vara utsatta för våld ökat. De fångas upp för vidare stöd och hjälp. Under perioden har ett intensivt arbete mot kriminalitet genomförts i samverkan med polis och kriminalvård kring ungdomar där det funnits en oro.

Även arbetet med sociala insatsgruppen för vuxna som vill lämna en kriminell livsstil har gett gott resultat bland annat genom intensiv samverkan med jobbtorg. Arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck har intensifierats genom socionom hos polis vilket gett positivt resultat med snabba insatser vid akuta situationer.

Samverkan har stärkts under perioden genom exempelvis veckovisa lägesbilder tillsammans med andra förvaltningar och bolag i staden, polis, fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhället. Samverkan leder till gemensamma insatser på otrygga platser i stadsdelsområdet. Flera välbesökta trygghetsvandringar har genomförts under perioden. Inom park- och naturområden har flera åtgärder genomförts för att öka tryggheten

Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Arbetet för barnets rätt, nationella minoriteters rätt, jämställdhet och en äldrevänlig stad har stärkts under perioden. Även kunskapen hos medarbetare kring HBTQ personers rättigheter har stärkts genom utbildning. Förvaltningen har ett pågående samarbete med nordiska länder, Estland och Litauen. För en ökad demokrati har arbetssätt för medborgarbudget och medborgardialog tagits fram som kommer prövas under hösten.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet delvis kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Nämndens verksamheter bedrivs långsiktigt och ekonomiskt hållbart inom given budgetram

Förvaltningen har under perioden sett fortsatt stora ekonomiska utmaningar utifrån det rådande världsläget med lågkonjunktur, hög inflation och höjda räntor.

I prognos per 31 augusti redovisas ett underskott om 14 mnkr före resultatdispositioner och 7 mnkr efter resultatdispositioner. Verksamheter med underskott har under perioden arbetat

med åtgärder och har planerat för ytterligare åtgärder under hösten.

Effektivt lokalutnyttjande

En översyn av förvaltningens administrativa lokaler pågår. Under perioden har en beläggningskartläggning genomförts som grund för vidare arbete. För ett effektivt lokalutnyttjande utreds möjligheten att omstrukturera en förskolelokal och lokaler som förvaltningen hyr idag i ett flerfamiljshus till bostäder med särskild service enligt stöd och service till funktionshindrade, LSS.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100,3 %			99,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2023
Analys Förvaltningen har bland annat haft höga konsultkostnader under perioden samt höga kostnader för placeringar. Förvaltningen ser över kostnaderna tillsammans med berörda chefer. Förvaltningen planerar för ett uttag ur fonderna om 2,5 mnkr, äldreomsorg och 4,5 mnkr inom förskolorna.								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100,6 %			99,1 %		100 %	100 %	Tertial 2 2023
Analys Förvaltningen har bland annat haft höga konsultkostnader under perioden samt höga kostnader för placeringar. Förvaltningen ser över kostnaderna tillsammans med berörda chefer för att nå en budget i balans.								
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1. Nämndens verksamheter bedrivs långsiktigt och ekonomiskt hållbart inom given budgetram.

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Med en budget i balans menas att stadens verksamheter är kostnadsmedvetna och tar ansvar för sin budgethållning. Verksamheterna och bemanning ses över kontinuerligt och anpassningar genomförs för att uppnå en långsiktigt hållbar ekonomi inom given budgetram. Förvaltningen kommer även under året stärka arbetet med att optimera nyttjandet av befintliga lokaler och vid tom lokal se över möjligheten att överlåta lokalen.

Förväntat resultat

- En budget i balans.
- Prognossäkerhet inom stadens ram.

Analys

Totalt prognostiserar förvaltningen ett underskott om 14 mnkr och ett underskott om 7 mnkr efter resultatdisposition. Ett flertal åtgärder har vidtagits under perioden och fortsatta åtgärder kommer vidtas under hösten vilket förväntas ge effekt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Kartlägga befintliga verksamhetslokaler för eventuell anpassning.	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Socialförvaltningen har övertagit förvaltningens uppstartade projekt kring bostad med särskild service.			
▶ Utreda möjligheten att effektivisera administrativa lokaler	2023-01-01	2023-12-31	
Analys En beläggningskartläggning har genomförts i de administrativa lokalerna som tillsammans med intervjuer och workshops kommer ligga till grund för vidare projektering.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålens resultat för perioden och prognos för året.

Egen försörjning och arbetsmarknadsåtgärder

Under flera år har antalet personer som får ekonomiskt bistånd minskat och trenden fortsätter att hålla i sig. I juni registrerades den lägsta siffran någonsin i landet, enligt preliminära siffror från Socialstyrelsen. Antal hushåll med ekonomiskt bistånd har under perioden minskat från 826 hushåll i januari till 775 hushåll i juli. Även antalet barn i familjer med ekonomiskt bistånd har minskat under perioden från 432 barn i januari till 383 barn i juli.

Det huvudsakliga försörjningshindret har under perioden varit arbetslöshet, sjukskrivning och socialmedicinska hinder. Den vanligaste anledningen till självförsörjning är att den enskilde fått arbete, flyttat från stadsdelen eller påbörjat studier. Förvaltningen har under perioden intensifierat samarbetet med jobbtorg, Arbetsförmedlingen och samordningsförbundet FINSAM. Arbetsförmedlingen och staden har tillsammans tagit fram en ny samarbetsform, Kommunhuben, för att arbetslösa snabbare ska nå egen försörjning.

Arbetsförmedlingen rapporterar att efterfrågan på arbetskraft förväntas avta under andra halvan av 2023 och därmed väntas arbetslösheten öka. Förvaltningen följer arbetslöshetens utveckling utifrån risken att ekonomiskt bistånd ökar då arbetslösheten ökar.

Invånare långt ifrån arbetsmarknaden

Enskilda som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden och är i långtidsarbetslöshet med behov av ekonomiskt bistånd har varit en stor utmaning under flera år. Denna målgrupp domineras av ensamstående män och kvinnor utan barn i åldrarna 50-64 år. Förvaltningen ser en ökad komplexitet i dessa ärenden där samsjuklighet är vanligt. Samordnade insatser från flera aktörer krävs för att enskilda i denna målgrupp ska kunna återgå till arbete eller studier.

Förvaltningen har startat projekt *Samteamet* som ska arbeta med individer som har en komplex problematik och med behov av intensiv samordning där regionen är en viktig samverkansaktör. Sedan mars månad finns en studie- och yrkesvägledare från Vuxenutbildningscentrum och Etableringscentrum tillgänglig på förvaltningens bibliotek och medborgarkontor i syfte att motivera och informera om studier och utbildning. Målgruppen är främst kvinnor och män som saknar gymnasiekompetens med målet att fler söker sig till studier då det ökar möjligheterna till en långsiktig etablering på arbetsmarknaden. Hittills i år har studie- och yrkesvägledaren nått 68 personer. Det är dock för tidigt för att kunna dra någon slutsats om vilket resultat insatsen har gett. Utöver det har förvaltningen även stärkt samarbetet med jobbtorg gällande målgruppen. Genom att kartlägga dem som påbörjat en utbildning, men som av någon anledning inte slutfört den, kan förvaltningen motivera och arbeta aktivt för att enskilda ska slutföra sin utbildning.

Under perioden har arbetet fortgått med att implementera arbets sätt kopplat till den danska forskningsstudien BIP (Beskæftigelses Indikator Projekt) som undersökt vad det är som möjliggör att enskilda med komplexa behov, och som saknar egen försörjning, kommer ut i arbete eller studier.

Möjliggöra för fler att delta i arbetslivet

För att enskilda med funktionsnedsättning ska ges förutsättningar för att kunna delta i arbetslivet har förvaltningen stärkt samarbetet mellan enheterna inom Avdelningen för vuxna med fokus på helhetssyn och ett förstärkt arbetsmarknadsperspektiv anpassat för målgruppen. Exempelvis har samverkan mellan dagliga verksamheten Astrakan och äldreomsorgens verksamhet Skolornten lett till en caféverksamhet i syfte att enskilda inom daglig verksamhet ska träna och utveckla sina sociala förmågor. Inom sysselsättningsverksamheten testas ett nytt koncept där enskilda som står närmare arbetsmarknaden deltar i gruppaktivitet där innehållet har ett tydligt fokus att närma sig arbetsmarknaden. Förvaltningen arbetar även för att fler enskilda ska delta i arbetsmarknadsinsatser genom offentligt skyddad anställning och Stockholmsjobb.

Feriejobb

För att introducera unga i arbetslivet arbetar förvaltningen med att erbjuda fler meningsfulla feriejobb under skolloven. Under sommaren har 926 ungdomar arbetat, varav 493 flickor och 433 pojkar. Feriejobben har varit inom förskola, kollo/ledare inom olika aktiviteter, arbete med äldre, parkskötsel, entreprenörskap, enkätundersökningar med mera. Utöver det har förvaltningen i samarbete med Kulturskolan haft feriejobb inom filmproduktion, produktion av tidningsmagasin med innehåll om integration och miljö samt inom teater där föreställningen spelats upp för förskolor i området. För att nå ut till fler ungdomar som behöver extra stöd med att söka sommarjobb har medborgarservice kontaktat föräldrar som uppbar ekonomiskt bistånd och har hemmavarande ungdomar i syfte att erbjuda stöd och hjälp i ansökningsprocessen. Vid prioritering till feriejobb görs det utifrån kriterierna: ungdomar med funktionsnedsättning, ungdomar som avbrutit gymnasiestudier, ungdomar som bedömts ha behov av språkstödande insatser och ungdomar som på grund av sociala skäl ansetts ha behov av feriejobb som en skyddsfaktor. Under perioden har 146 ungdomar, hälften flickor och hälften pojkar, blivit prioriterade till sommarjobb jämfört med föregående år där 103 ungdomar blev prioriterade.

Förebygga felaktigheter

Förvaltningen arbetar systematiskt för att motverka välfärdsfuskar och förstärker redan befintliga arbetssätt. Under perioden har Avdelningen för vuxna arbetat med att utveckla möjlighet för att följa upp underrättelseskyldigheten till Skatteverket vid misstanke om att uppgifter i folkbokföringen är oriktiga eller ofullständiga arbetets fram. Arbetet har fortsatt för att förebygga och minimera antalet felaktiga utbetalningar.

Attraktivt stadsdelområde för näringslivet

Förvaltningen arbetar utifrån fokusområdena i stadens näringslivspolicy och samverkar med näringslivet för att skapa en attraktivare miljö i stadsdelområdet. Förvaltningen arbetar nära den lokala företagareföreningen för att kunna nå ut till flera näringsidkare, bland annat i Vinsta, med information men även för att fungera som en kontakt in till staden. Under perioden har förvaltningen samverkat med näringslivet för att öka tillgången till arbetskraft i stadsdelområdet bland annat genom samverkan för att skapa feriejobb. Förvaltningen har aktivt arbetat med att söka upp och stötta näringsidkare i några av de geografiska områden där det finns trygghetsutmaningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	2,4 %			2,6 %	2,7 %	2,7 %	2,7 %	Tertial 2 2023
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	1,69 %	1,72 %	1,98 %	1,81 %	1,8 %	1,8 %	1,5 %	Tertial 2 2023
Analys Andelen män med ekonomiskt bistånd har minskat mer än andelen kvinnor. Förvaltningen arbetar för att fler kvinnor ska bli självförsörjande och då särskilt kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd. Räknet på antal kvinnor respektive män med ekonomiskt bistånd är skillnaden 36 fler kvinnor än män.								
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)				80,95 %		80 %	Tas fram av nämnd	2023
   Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	1,3 %	1,2 %	1,4 %	1,4 %	1,3 %	1,3 %	1,0 %	Tertial 2 2023
Analys Andelen män med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat mer än andelen kvinnor. Förvaltningen fortsätter arbetet för att fler kvinnor ska bli självförsörjande och då särskilt kvinnor med långvarigt ekonomiskt bistånd.								
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	1 077			1 106	1 100	1 100 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	43			65	70	70 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Arbetsmarknadsförvaltningen har bytt system för arbetsmarknadsinsatser vilket medfört att rapportering från dem om antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb inte kunnat rapporteras i samband med T2. Utfallet visar tertialrapport 1.								
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	78 st			110 st	110 st	110 st	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	926 st	433 st	493 st	1 050 st	1 100	1 100 st	11 000	Tertial 2 2023
Analys Fler flickor än pojkar har sökt feriejobb.								

Nämndmål: 3.2.1 Hässelby-Vällingby är ett attraktivt stadsdelsområde för näringslivet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen arbetar utifrån fokusområdena i stadens näringslivspolicy för att bidra till ett attraktivt stadsdelsområde för näringslivet.

Förväntat resultat

- Förvaltningen bidrar till att en formaliserad samverkan etableras mellan näringslivet och andra aktörer i Vinsta.
- Förvaltningen och det lokala näringslivet samverkar för att fler feriejobb ska skapas för ungdomar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med andra stadsdelsförvaltningar ta fram en broschyr med information till näringsidkare och företagare	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.2.2. Vuxna har jämlika förutsättningar för att närma sig arbetsmarknaden och nå egen försörjning.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Kvinnor och män har jämlika förutsättningar att försörja sig själva och vara delaktiga i samhället. Invånarna får stöd och tidiga insatser anpassad efter sina behov för att nå egen försörjning. Med jämlika förutsättningar menas att alla individer har samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Att alla individer har samma värde och ska behandlas likvärdigt oavsett kön, ursprung, ålder, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Förväntat resultat

- Kvinnor och män jobbar och försörjer sig själva.
- Fler kvinnor och män som saknar gymnasiekompetens påbörjar studier i syfte att skapa långsiktiga förutsättningar för att jobba och försörja sig själva.
- Tidigt stöd ges för att bryta det långvariga behovet av försörjningsstöd och möjliggöra för personer att få ett jobb.
- Personer med funktionsnedsättning ges förutsättningar för att kunna delta i arbetslivet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Arbetsätt utformas för att fullgöra myndighetens underrättelseskyldighet att underrätta Skatteverket vid misstanke om att uppgifter i folkbokföringen är oriktiga eller ofullständiga. Syftet är att motverka välfärdsbrottslighet.	2023-01-01	2023-08-09	
✓ Arbetsätt utformas för att stärka arbetsmarknadsperspektivet inom daglig verksamhet, sysselsättning, funktionshinder, socialpsykiatri och missbruk.	2023-01-01	2023-08-09	
▶ Kunskapshöjande insatser till medarbetare för att stärka arbetsmarknadsperspektivet.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Förvaltningen arbetar både förebyggande och aktivt för att motverka hemlöshet och en särskilt prioriterad målgrupp är barnfamiljer. Målet är att minska osäkra boendeformer och att mer långsiktiga boendelösningar ska nås. Arbetet sker i enlighet med Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020 – 2025.

Förvaltningen har påbörjat en analys av i vilken omfattning enskilda som bor i försökslägenheter övertar kontrakt samt i vilken omfattning enskilda inom Stiftelsen Hotellhem i Stockholm, SHIS, avtalade boenden som övertar kontrakt. Syftet är att utveckla arbetet och att fler ska kunna överta hyreskontraktet. För särskilt utsatta personer med svag förankring på bostadsmarknaden är insatsen *Bostad först* en effektiv åtgärd. Då tillgången till stadens *Bostad först* lägenheter är begränsad har förvaltningen påbörjat ett arbete med att utforma en liknande insats på prov. Två klienter har beviljats försökslägenhet som "Bostad först" genom stöd från förvaltningens Case managers. Hittills har utfallet varit positivt och insatsen utvärderas framöver. Under hösten planerar förvaltningen att på prov bevilja boendestöd, med fördjupad kunskap om beroendeproblematik, till personer i försöks- och träningslägenhet för att fler ska kunna tillgodogöra sig insatsen.

Till och med sista juli 2023 hade 23 meddelanden om avhysning inkommit till förvaltningen från hyresvärdar varav 12 ledde till avhysning. Ingen av avhysningarna har berört barn. Förvaltningens vräkningsförebyggare har arbetat uppsökande i samtliga fall för att erbjuda vägledning samt förvaltningens stöd men samtliga bedöms ha löst situationen på annat sätt.

Flertalet ärenden har berört hyresskulder och fem ärenden har varit svåra för förvaltningen att förhindra till följd av olovlig andrahandsuthyrning, kvarsittanderätt, bosatt på annan ort, dödsbo och vård på rättspsykiatrisk klinik. Förvaltningen stärker arbetet för att fler meddelanden om avhysning ska kunna avvärjas.

För att barn ska tillförsäkras trygga boendeförhållanden arbetar förvaltningen intensivt för att barnfamiljer, som behöver ett tillfälligt boende, inom tre månader ska erbjudas ett mer långsiktigt boende.

Tryggheten ökar genom förebyggande insatser

För att öka tryggheten i stadsdelsområdet har samverkan med lokalpolis, fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhällesaktörer utvecklats under perioden. Förvaltningen har i samverkan med externa aktörer genomfört trygghetsvandringar och även genomfört trygghetsinspektioner inom stadsdelsområdets park- och naturområden. Större trygghetsröjningar av sly, buskage och mindre träd har genomförts på flera platser i stadsdelsområdet i syfte att minska risken för olagliga bosättningar och droghandel. Samverkan med trafiknämnden har genomförts för att förbättra belysningen i gångtunnlar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	47,83 %				80 %	80 %	Tas fram av nämnd	Tertial 2 2023
   Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader				100	100	100 %	Tas fram av nämnd	2023
  Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem				36		35	Tas fram av nämnd	2023
   Antal vräkningar som berör barn				4	0	0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.3.1. Barn och vuxna bor i trygga och långsiktiga boenden

 Uppfylls helt

Beskrivning

Ett stabilt boende är en grundförutsättning för trygghet, möjligheten till ett självständigt liv och välbefinnande. Förvaltningen ska arbeta med långsiktigt förebyggande åtgärder för att avvärja orsakerna till att människor blir hemlösa. Långsiktiga boendelösningar ska prioriteras, särskilt för barnfamiljer.

Förväntat resultat

- Avhysningar inom stadsdelen minskar.
- Personer i eller risk för hemlöshet får mer långsiktiga boendelösningar.
- Boendes möjlighet att överta kontrakt inom avtalade boenden SHIS ökar.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer, nämndens indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Arbetsmiljö

Årets resultat i medarbetarenkäten ligger på samma höga nivå som föregående år då det var förvaltningens bästa resultat hittills, vilket är en indikation på att förvaltningens arbete ger effekt på arbetsmiljön. Förvaltningens samlade AMI ligger två procentenheter över staden som helhet. Förvaltningens verksamheter har under perioden gjort handlingsplaner utifrån medarbetarenkätens resultat. Planerna kommer följas upp under året.

Förvaltningen har tidigare kartlagt möjligheten för medarbetare att ta ut friskvårdstid under arbetstid och sett att det finns en stor variation på verksamhetsnivå och individnivå. Förvaltningen väntar nu på en utredning från stadsledningskontoret gällande friskvårdsbidrag och friskvårdstid då staden strävar efter en gemensam hållning kring detta.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Förvaltningen har under perioden fortsatt arbetet med att öka andelen tillsvidareanställningar på heltid. I juli var andel tillsvidareanställda på heltid 92,4 procent vilket är en ökning på 1,3 procentenheter sedan december 2022. Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter har under perioden fortsatt att sjunka och var i slutet av perioden 12,9 procent. Förvaltningen fortsätter arbetet med att utöka antalet tillsvidareanställda resurspersoner under hösten.

Förvaltningen har under perioden fortsatt arbetet med att implementera stadens chefsprofil i förvaltningen och som en del i det tagit fram en mall för medarbetarsamtal inklusive bedömningssamtal chef till chef. Den nya mallen har använts under perioden vilket har tydliggjort mål och förväntningar för förvaltningens chefer. Förvaltningen har under det andra tertialet fortsatt arbeta med chefsprofilen som en viktig del i rekryteringsprocessen vid rekrytering av chefer vilket bidragit till en tydligare process i chefsrekryteringar.

I syfte att stärka chefer och medarbetare i sin yrkesutövning fortgår arbetet med kompetenshöjande insatser. Under perioden har chefer utbildats i lagen om anställningsskydd, LAS, företrädesrätt och konvertering samt rekrytering. Förvaltningen har genomfört en tredagars utbildning i arbetsmiljö och rehabilitering för chefer och skyddsombud. Utöver det har chefer och andra funktioner som är i behov av kompetensen fått utbildning och stöd i förändrade regler kring dygnsvila. Förvaltningen har under perioden också genomfört digitala

träffar för chefer inom aktuella områden samt en introduktionsutbildning för nya medarbetare i förvaltningen.

Avdelningen för förskola genomför språk- och kompetenshöjande insatser för anställda i förskolan som finansieras av Skolverket. Under perioden har 32 medarbetare genomgått utbildningen. Förvaltningens förskolor samverkar med Brommas förskolor kring verksamhetsförlagd utbildning för förskollärostudenterna. Särskilt utvalda förskolor med utbildade handledare tar emot studenter under hela utbildningen. I dagsläget har 45 blivande förskollärare sin placering i Hässelby Vällingby. Förskolorna tar också emot 15 barnskötarelever för arbetsplatsförlagt lärande i samarbete med Midsommarkransen och "Pedagogik- college".

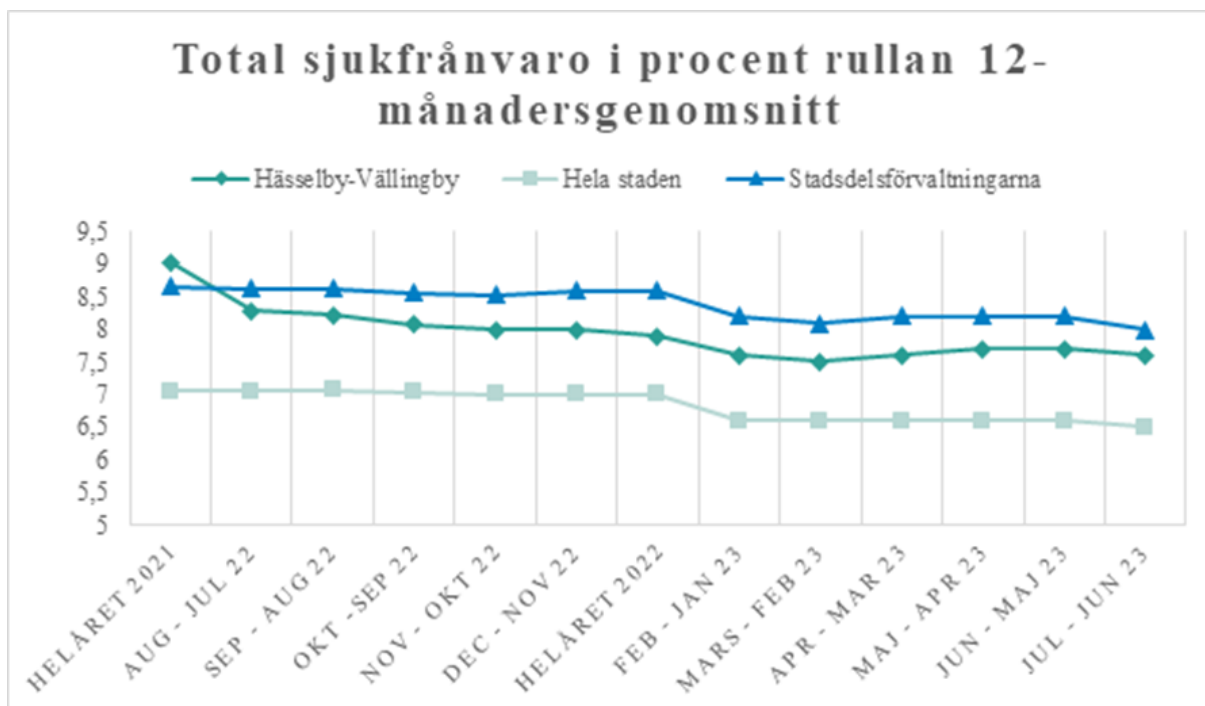
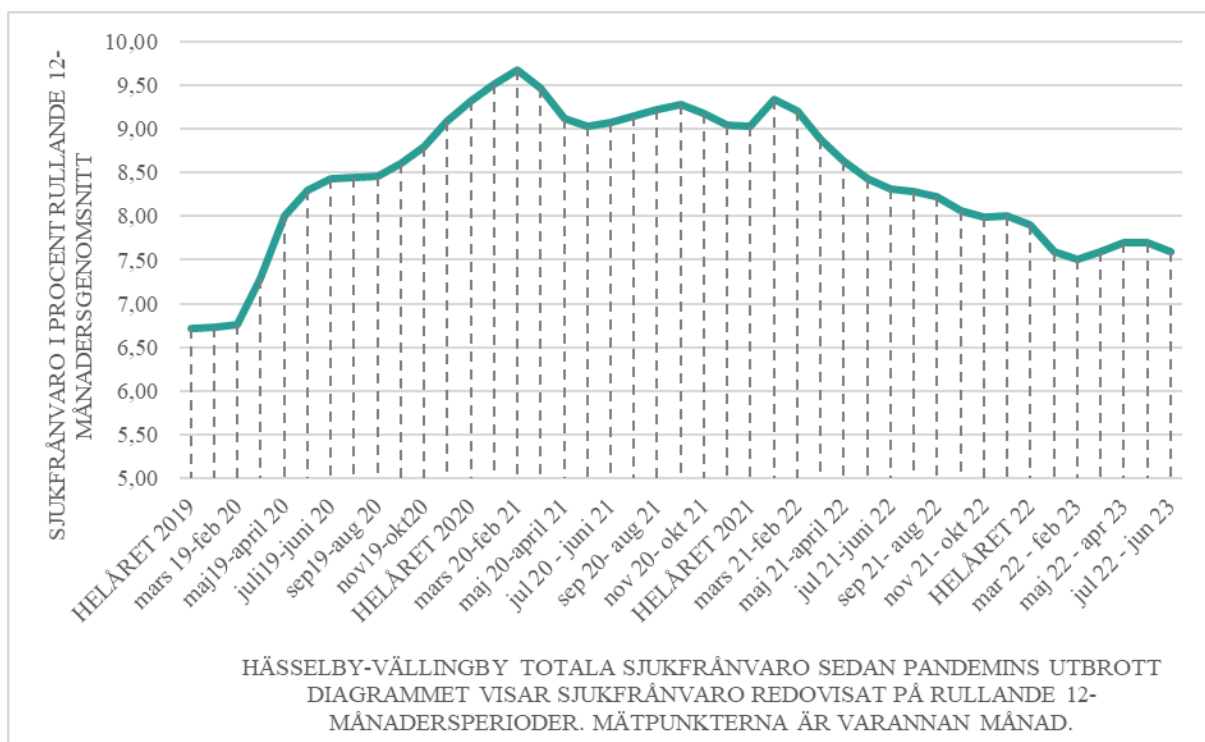
Förvaltningen har under perioden fortsatt arbeta med handlingsplanen för förbättrad arbetssituation för socialsekreterare och biståndshandläggare. Inom Avdelningen för äldreomsorg har det genomförts en organisationsförändring i syfte att tydliggöra ledning och styrning som en del i arbetet med handlingsplanen. Under perioden har avdelningens beställarenhet genomfört en arbetsdifferentiering i syfte att tydliggöra biståndshandläggarnas arbete samt vara en inkluderande arbetsplats och erbjuda personer som står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden en varaktig anställning. Förvaltningens arbete med arbetsdifferentiering fortsätter under året.

Utifrån behovet att rekrytera och behålla kompetens har förvaltningen utökat stödet för chefer i rekrytering med en HR-konsult inriktad på rekryteringsstöd under perioden april-december 2023. Insatsen har under perioden varit primärt avsedd för Avdelningen för barn och unga då det inom avdelningen funnits ett stort antal vakanser och inhyrda konsulter. Under perioden maj-augusti 2023 har drygt 30 rekryteringar slutförts. Andelen konsulter har därmed minskat och förväntas fortsätta minska under hösten.

Avdelningen för barn och unga och Avdelningen för vuxna har i samverkan gett möjligheten för medarbetare att under sex månader prova en annan tjänst inom förvaltningen. Syftet är att aktivt arbeta med kompetensförsörjning genom att låta medarbetare utvecklas utifrån intresse och inom områden där rekryteringsbehovet är stort. Effekten av samverkan kommer följas upp och utvärderas löpande.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron ökade från mars 2020 fram till mars 2021 för att sedan plana ut och minska under 2022. Under perioden har förvaltningen sett en fortsatt nedgång. Detsamma gäller för korttidsfrånvaron. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med insatser vid korttidsfrånvaro i syfte att förhindra att fler hamnar i långtidssjukskrivningar genom strukturerade samtal vid tidiga tecken på ohälsa, så som exempelvis upprepad korttidsfrånvaro. Att sjukfrånvaron är högre i stadsdelsförvaltningarna jämfört med staden som helhet bedömer förvaltningen har sin främsta förklaring i det stora antalet medarbetare i utförarverksamheter som inte har möjlighet att arbeta hemifrån.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Aktivt Medskapandeindex	82	78	82	82		83	83	2023

Analys

Indikatoren för AMI genereras av medarbetarenkäten som genomförs i februari månad och därmed återspeglar föregående

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
<p>års arbete. Respektive verksamhet har gjort en handlingsplan utifrån medarbetarenkätens resultat som följs upp under året. Förvaltningen har under perioden fortsatt arbeta med kompetenshöjande utbildningar för chefer och aktivt medarbetarskap. Årets resultat ligger på samma höga nivå som föregående år då det var förvaltningens bästa resultat hittills, vilket är en indikation på att förvaltningens arbete ger effekt för arbetsmiljön. Förvaltningens samlade AMI ligger två procentenheter över staden som helhet.</p>								
 	Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter					11,5 %	Tas fram av nämnd	2023
  	Sjukfrånvaro	7,6 %	5,5 %	8,1 %	8,1 %	7,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023
  	Sjukfrånvaro dag 1-14	2,9 %	2,5 %	3 %	3,2 %	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 	Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.4.1. Medarbetare och chefer i Hässelby- Vällingby stadsdelsförvaltning har goda förutsättningar att göra ett bra jobb.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Chefer ges rätt förutsättningar att leda och bedriva ett tillitsbaserat ledarskap samt ha tillgång till ändamålsenlig kompetensförsörjning, rutiner och stöd i personalfrågor.

Medarbetare ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb genom tillitsbaserad styrning, bra arbetsvillkor och en god arbetsmiljö.

Förväntat resultat

Aktivt medarbetarindex för ledarskap ökar under 2023, resultatet förväntas återspeglas i den medarbetarenkät som genomförs våren 2024.

Chefer som deltagit i kompetenshöjande aktiviteter bedömer att deras kompetens inom HR-området har ökat under året.

Medarbetarindex för motivation och styrning ökar under 2023, resultatet förväntas återspeglas i den medarbetarenkät som genomförs våren 2024.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	AMI - ledarskap.	81				82		2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Analys								
Respektive verksamhet har under perioden gjort en handlingsplan utifrån medarbetarenkätens resultat som följs upp under året. Förvaltningen har under perioden fortsatt arbeta med kompetenshöjande utbildningar för chefer och aktivt medarbetarskap.								
	AMI motivation	81				82		2023
Analys								
Respektive verksamhet har under perioden gjort en handlingsplan utifrån medarbetarenkätens resultat som följs upp under året. Förvaltningen har under perioden fortsatt arbeta med kompetenshöjande utbildningar för chefer och aktivt medarbetarskap.								
	AMI-styrning	83				83		2023
	Andel chefer som bedömer att deras kompetens inom HR-området har ökat efter genomförda utbildningar.	100				95		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla avdelningar ska genomföra en arbetsdifferentiering under 2023.	2023-01-01	2023-12-31	
 Erbjudna förvaltningens chefer digitala träffar på aktuell teman inom HR-området	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra strukturerade och verksamhetsnära introduktioner för nyanställd personal	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra utbildning inom arbetsmiljö och rehabilitering för chefer och skyddsombud	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra utbildningar inom rekrytering, misskötsamhet, löneöversyn, LAS, introduktion för nya chefer och medarbetare	2023-01-01	2023-12-31	
 Kartlägg möjligheterna för medarbetare att ta ut friskvård på arbetstid.	2023-01-01	2023-12-31	
 Samtliga utförarenheter ska undersöka möjligheten att ta emot APL-elever under 2023.	2023-01-01	2023-12-31	
 Ta fram ny mall för medarbetarsamtal chef till chef utifrån chefsprofilen	2023-01-01	2023-03-31	
 Testa nya tillvägagångssätt genom referensgrupper	2023-01-01	2023-12-31	
 Utveckla arbetet med personaluppföljningar	2023-01-01	2023-12-31	
 Öka andelen tillsvidareanställd heltidspersonal	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på prognos för kommunfullmäktiges indikatorer samt nämndmålet resultat för perioden och prognos för året.

Nämnden har ett strukturerat och välfungerande säkerhetsarbete

Rutinerna för krisberedskap har reviderats och implementerats och har vid flera tillfällen använts i skarpt läge. Förvaltningen arbetar utifrån en funktionsindelad stab. Under perioden har förvaltningens krisledningsplan varit i aktivt läge med anledning av olika händelser som skett i stadsdelsområdet och som påverkat invånare på olika sätt. Förvaltningens utvärdering efter aktiverad krisledningsplan är att planen fungerar och att funktionerna/rollerna hanteras på ett professionellt sätt oavsett typ av händelse. Förvaltningen har i den uppdaterade krisledningsplanen en tydlig struktur för kriskommunikation vid händelser.

Förvaltningens krisstödjare har aktiverats och varit verksamma vid flera olika händelser och fler krisstödjare har under perioden rekryterats. Förvaltningen har en fortsatt utmaning med att mobilisera föreningar till att arbeta som en civilresursgrupp. Det mobiliserande arbetet kommer att fortsätta under hösten.

Vid några tillfällen har en trygghetspunkt öppnats för drabbade och oroliga invånare, dit de har kunnat vända sig för stöd och information. Förvaltningen har utvecklat och stärkt samverkan med viktiga aktörer så som fastighetsägare, civilsamhälle och polis.

Förvaltningen har genomfört steg 5-6 i risk- och sårbarhetsanalys, RSA, i enlighet med stadsledningskontorets handbok. Alla avdelningar och enheter har tagit fram sina egna kontinuitetsplaner och påbörjat att genomföra de beredskapshöjande åtgärder som de kommit fram till. Under hösten kommer förvaltningen ta fram en lokal rutin för klimatrelaterade kriser.

Förvaltningen har tagit fram och beslutat om en krigsorganisationsplan samt en bemanningsdifferens, utifrån stadsledningskontorets anvisningar. I planen finns resurser, ansvar och roller förtydligade för de olika faserna.

Systematiskt informationssäkerhetsarbete

Utbildning har getts till samtliga chefer i förvaltningens lokala tillämpningsanvisningar gällande informationssäkerhet. Ansvarsroller har utsetts till nämndens IT-objekt och till nämndens processer. Registret över personuppgifter har påbörjat en omstrukturering till att anpassas efter informationsstrukturen inom arkivområdet. Under perioden har kontroll genomförts att informationssäkerhetsincidenter utreds i incidentrapporteringsystemet. Utbildningar i dataskydd har genomförts under perioden.

Rådighet och uppföljning av leverantörer

Förvaltningen arbetar utifrån nämndens rutin för uppföljning av avtal och hantering av avvikelser och oegentligheter. Genom metodstöd och mallar säkerställs att relevanta krav ställs i avtal och att avtalskraven följs upp systematiskt. Där det är relevant införs sysselsättningskrav i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Tre gånger per år genomför förvaltningens upphandlare en utbildning i de krav som gäller vid upphandling enligt lag om offentlig upphandling, LOU, och direktupphandling. Förvaltningen har två samverkansöverenskommelser som gäller idéburet offentligt partnerskap, IOP. Ett IOP är med Stockholm Väst tjej- och kvinnojour och ett med Föreningen Grannstöd Hässelby-Vällingby. Förvaltningen följer upp samverkansöverenskommelserna en gång per år eller vid behov av uppföljning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp						45 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		80 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 3.5.1. Nämnden har ett strukturerat och välfungerande säkerhetsarbete.

 Uppfylls helt

Beskrivning

I säkerhetsarbetet ryms krisberedskap, civil beredskap, informationssäkerhet och att förebygga och förhindra olyckor. Nämnden har ett väl utvecklat arbete med risk- och sårbarhetsanalys, beredskapsplanering, krisledningsplanering, kontinuitetshandling och en krigsledningsplanering. Arbetet mot hot, hot om våld och våld och arbetet mot välfärdsbrott stärks.

Förväntat resultat

- Rutiner har reviderats och implementerats.
- Krigsorganisation och krigsledningsplan är framtagen till den 31 maj.
- Implementering av riskhanteringsåtgärder i RSA (steg 5 och 6) och uppföljning är klart 30 juni.
- Förtydligande av verksamheternas ansvar gällande informationssäkerhet.
- Det finns en tydlig ansvarsfördelning för förvaltningens IT-tjänster
- Användningen av incidentrapporteringsverktyget för informationssäkerhetsincidenter ökar.
- Informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling är beskriven enligt stadsdelsnämndernas gemensamma klassificeringsstruktur.
- Kunskapen om informationssäkerhet och dataskydd i organisationen ökar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Antagande av nya lokala tillämpningsanvisningar för informationssäkerhet där rollfördelning och årlig utbildning av medarbetare finns med.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Identifiera och kartlägga vilka olika föreningar som finns och som arbetar eller vill arbeta som civil resursgrupp.	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Information och utbildningar till medarbetare och chefer om användning av incidentrapporteringsverktyg för personuppgiftsincidenter.	2023-01-01	2023-06-30	
✓ Krisledningsplanen ska uppdateras, implementeras och övas.	2023-01-01	2023-06-30	
▶ Register enligt dataskyddsförordningen omstruktureras och uppdateras enligt klassificeringsstruktur.	2023-01-01	2023-12-31	
✓ Ta fram en krigsledningsorganisation och en krigsledningsplan.	2023-01-01	2024-06-30	
✓ Ta fram en kriskommunikationsplan som bland annat innehåller informationspunkter.	2023-01-01	2023-06-30	
Analys Kriskommunikationsplanen ingår i krisledningsplanen. Kommunikationen internt och externt anpassas utifrån situation och målgrupp.			
✓ Ta fram kontinuitetsplaner för de olika verksamheterna utifrån genomförd RSA steg 5-6.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Ta fram rutiner för uppstart av Trygghetspunkter.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

◆ Uppfylls delvis

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet delvis kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för kommunfullmäktiges indikatorer, nämndens indikatorer samt nämndmålens resultat för perioden och prognos för året.

Förebyggande stöd och insatser för barn och unga

Antalet hembesök i det utökade hembesöksprogrammet som genomförs i samverkan med barnavårdscentralen, BVC, har ökat i jämförelse med samma period förra året. Det beror framförallt på att det geografiska området för hembesöksprogrammet har utökats och att

antalet föräldrar som omfattas av programmet därmed har ökat. Andel pappor som deltar är likvärdigt med motsvarande period 2022 då andelen låg på 59 procent. Att öka pappors deltagande i hembesöksprogram och i föräldrarådgivarnas övriga verksamhet är en prioriterad fråga. Som ett led i det arbetet har förvaltningen i samverkan med föreningen Svenska för baby beviljats projektmedel från länsstyrelsen i syfte att stärka utbudet av föräldraskapsstöd för pappor. Detta arbete planeras starta under hösten 2023.

Fältassistenter har motiverat ungdomar att besöka forumet Gott & Blandat under våren. Syftet med forumet är att erbjuda ungdomar en plats dit de kan komma för att få hjälp och stöd utifrån behov. Under träffarna har majoriteten av deltagarna fått hjälp med att söka sommarjobb, skriva CV samt läsa läxor. Antalet unga som fått stöd av fältassistenter till en fritidsaktivitet har ökat något från 9 ungdomar föregående år till 12 ungdomar under perioden. Att antalet ungdomar som fått stöd till fritidsaktivitet har varit så få under perioden beror troligtvis på att de flesta ungdomar som har behov av hjälp till fritidsaktiviteter redan har fångats upp av fältassistenter. För att fler ungdomar ska få stöd till fritidsaktivitet kommer fältassistenter ta hjälp av förvaltningens föreningssamordnare för att utveckla samverkan mellan fältassistenter och föreningslivet.

Engagerade föräldrar är en skyddsfaktor för barn och unga. Förvaltningens fältassistenter arbetar därför aktivt med föräldrakontakter. Under perioden har 124 föräldrakontakter tagits, vilket är betydligt fler jämfört med 64 motsvarande period 2022. En bidragande orsak bedöms vara god samverkan med fritidsgården Lyktan där fältassistenter har varit med och tagit föräldrakontakter för att bjuda in till ett gemensamt föräldramöte. Ungdomar som går i årskurs åtta i stadsdelsområdet får under hösterterminen möjlighet att besvara en enkät som mäter kännedom om fältassistenter. Andelen elever i årskurs åtta som känner till fältassistenter redovisas därför i samband med verksamhetsberättelsen.

Våld i nära relation- unga

Många ungdomar besöker Västerorts ungdomsmottagning. Bedömningen är att antalet nybesök på mottagningen 2023 kommer vara motsvarande antal som 2022 då det var cirka 100 unika nybesök. Av besökarna till kurator på Västerorts Ungdomsmottagning uppger 17,6 procent att de är män, 86,2 procent att de är kvinnor och 4,2 procent att de har annan könstillhörighet. Att fler unga kvinnor vänder sig till kuratorerna på mottagningarna beror bland annat på att barnmorskorna på mottagningarna ofta länkar vidare till kuratorer. Ungdomsmottagningen har arbetat för att nå fler unga män via klassbesök och teaterföreställningar, som marknadsför verksamheten till både unga kvinnor och män på gruppnivå. Kondomutdelning på mottagningen är också ett viktigt verktyg för att nå unga män och fånga upp dem som kan vara i behov av stöd hos kurator. Pojkar och unga män söker generellt stöd kring psykisk ohälsa i mindre utsträckning än flickor och unga kvinnor.

I samband med nybesök får besökarna på ungdomsmottagningen besvara en enkät med frågor om våld och våldsutsatthet i nära relation. 60 procent av besökarna har under perioden uppgivit att de varit utsatt för någon form av våld, vilket kan jämföras med 52 procent av nya besökare under 2022. Ökningen kan ses inom samtliga kategorier, fysiskt, psykiskt och sexuellt våld. Det är svårt att veta vad ökningen av våldsutsatta beror på. Det är dock positivt att fler uppmärksammas då det är viktigt att fånga upp våldsutsatthet hos unga för stöd och för att slussa vidare vid en omfattande eller pågående våldsutsatthet. Orsakerna till att så hög andel uppger att de är eller har varit utsatta för våld kan vara att även våld utanför nära

relation uppges och att ungdomar som söker sig till ungdomsmottagningens kuratorer är en mer utsatt grupp än ungdomar generellt. Att frågan om våld och våldsutsatthet ställs till ungdomarna rutinmässigt möjliggör att ungdomen kan berätta om utsatthet under hela kuratorskontakten.

Förebyggande arbete mot kriminalitet- unga

Genom "socionom hos polis", sociala insatsgrupper för unga, SIG-unga, och modellen Trefas, som är en samverkan mellan polis, socialtjänst och kriminalvård, har ett intensivt arbete kring ungdomar i kriminalitet eller på väg in i kriminalitet genomförts under perioden. En kartläggning av ungdomar som riskerar att hamna i kriminalitet har resulterat i att förvaltningen och polis kunnat samverka och arbeta intensivt kring de ungdomar där det funnits oro. Det har lett till flera placeringar på särskilda ungdomshem, vilket senare utmynnat i placeringar i behandlingsfamilj eller jourhem.

Förvaltningens öppenvårdsbehandling för målgrupperna ungdomar med skolfrånvaro, missbruk, kriminalitet och annat normbrytande beteende visar goda resultat. Vid avslutad behandlingsinsats visar 18 procent av ärendena på måluppfyllelse med en positiv förändring jämfört med 15,5 procent 2022. I 58 procent av ärendena har situationen förbättrats men målen är ej uppfyllda. För att stärka arbetet med målgruppen ytterligare har även arbetet med att implementera Socialstyrelsens kunskapsstöd för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott fortsatt.

Förebyggande stöd och insatser mot kriminalitet-vuxna

Förvaltningens sociala insatsgrupp, SIG, har under perioden fortsatt sitt aktiva arbete med att få fler som vill bryta med kriminella nätverk och lämna en kriminell livsstil att ta emot stöd och insatser. Sociala insatsgruppen har fortsatt hög tillgänglighet och erbjuder ett snabbt stöd och kontakt inom en arbetsdag till den som vill lämna en kriminell livsstil. Under perioden har 29 ärenden inkommit, 16 nya ärenden aktualiserats och 21 ärenden har avslutats, vilket är fler ärenden jämfört med samma period föregående år då 10 nya ärenden aktualiserades och 17 avslutades. I de ärenden som avslutats har fyra personer fått andra insatser från socialtjänsten, fyra har avslutats då målen är uppfyllda, en får insats via stadens avhoppbarverksamhet, en har återgått till kriminalitet och övriga har inte fullföljt insatsen av olika anledningar. Förvaltningen har under perioden intensifierat samverkan med jobbtorg ytterligare för att gemensamt arbeta för att målgruppen ska få en meningsfull sysselsättning och gå vidare till arbete eller studier, något som gett resultat. Vid inskrivning hos sociala insatsgruppen hade 2 av 18 personer arbete/praktik/studier och vid utskrivning hade det ökat till 8 personer.

Förvaltningen har flera pågående stödinsatser till anhöriga och har under perioden genomfört informationsinsatser, anhörigcirkel och riktade insatser för att nå anhöriga med familjeband till personer med kriminella kopplingar i stadsdelsområdet.

Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck- vuxna

För att nå fler våldsutsatta har det förebyggande och uppsökande arbetet utvecklats genom samlokalisering av socialsekreterare och polis inom förvaltningens lokalpolisområde. Arbetet har gett positivt resultat i form av ett mer intensifierat samarbete kring flera individärenden där 18 ärenden under perioden har inkommit från polis jämfört med 12 ärenden under samma period föregående år. Den personliga kontakten mellan förvaltningen och polisen har varit en viktig komponent i arbetet för stärkt samverkan och för att snabbt kunna erbjuda insatser vid

akuta situationer. Vid flera tillfällen har den våldsutsatta kunnat erbjudas akut skydd av polis och förvaltningen direkt på plats.

Antalet placeringar på skyddat boende har fortsatt att minska under perioden. Förvaltningen har haft 39 placeringar perioden januari-juni jämfört med 58 placeringar under samma period föregående år. Samtidigt har öppenvårdsinsatserna ökat. Att placeringarna minskar behöver inte betyda att våldet har minskat. Förvaltningen följer utvecklingen och har startat ett internt projekt för att stärka arbetet med att hjälpa våldsutsatta personer att ordna stadigvarande boende.

Förvaltningen har en samverkansöverenskommelse med Stockholm Väst tjej- och kvinnojour inom ramen för idéburet offentligt partnerskap, IOP, dit flickor och kvinnor anonymt kan vända sig för stöd och hjälp. Tjej- och kvinnojouren erbjuder även anhörigsamtal till personer som bevittnat våld i nära relation. I syfte att nå ut med stöd och hjälp till fler kvinnor med särskild sårbarhet för våldsutsatthet har en kvinnogrupp bedrivits inom ramen för IOP. Antalet kvinnor som deltog ökade under perioden från 4 deltagare vid start till 20 deltagare.

Tryggheten ökar genom fördjupad samverkan på operativ och strategisk nivå

Samverkan inom förvaltningen, med berörda fackförvaltningar samt externa aktörer som lokalpolis, fastighetsägare, näringsidkare och civilsamhällesaktörer har fortsatt att utvecklas under perioden. Genom att flera aktörer träffas varje vecka för att ta fram en gemensam lägesbild har samverkan förbättrats och det är idag lättare att få till snabbare åtgärder när en otrygg situation uppstår. Förvaltningen har justerat sin lokala organisation utifrån förslag på reviderad samverkansöverenskommelse med polisen. En justerad organisation ökar förutsättningarna för att nå målen i samverkansöverenskommelsen.

En fördjupad samverkan på strategisk nivå kommer ske under hösten i beredningsgruppen där trafikkontoret, utbildningsförvaltningen, förvaltningen och lokalpolisen ingår.

Förvaltningen har under perioden konstaterat att det finns stora utmaningar med att de kriminella nätverken/gängen hamnar i konflikt med varandra vilket påverkar alla som bor och verkar i stadsdelsområdet. Då flera allvarliga händelser har inträffat har förvaltningens olika verksamheter fått anpassa sina åtgärder efter rådande situation. Förvaltningen har haft krisstödjare på berörda platser som stöd till oroliga invånare. Riktat stöd har getts till dem som har drabbats av konflikterna.

Unga i risk för kriminalitet

Förvaltningen har under perioden fokuserat på arbetet med skyddsfaktorer för barn och ungdomar som exempelvis fungerande skolgång. Samverkan har skett mellan förskola, skola och socialtjänstens olika verksamheter i samverkansgrupper "6-16" inom fyra geografiska områden i stadsdelsområdet där även representanter från Lokalpolisområde Vällingby ingår. Fältassistenter deltar tillsammans med stadens mobila ordningsvakter och medarbetare inom sociala insatsgruppen på gemensamma utsättningsmöten hos polisen en gång i veckan för att i ett tidigt skede fånga upp unga i riskzon för kriminalitet. Föräldrautbildningar har erbjudits i syfte att stärka föräldrarnas relation till sina barn. Genom socionom hos polis, sociala insatsgrupper för unga, SIG-unga, och modellen Trefas, som är en samverkan mellan polis, socialtjänst och kriminalvård, har ett intensivt arbete kring unga i riskzon eller i kriminalitet genomförts under perioden.

Avhopparverksamhet för kriminella

Förvaltningens sociala insatsgrupp, SIG, har under perioden fortsatt sitt aktiva arbete med att få fler som vill bryta med kriminella nätverk och lämna en kriminell livsstil att ta emot stöd och insatser. Sociala insatsgruppen har fortsatt hög tillgänglighet och erbjuder kontakt inom en arbetsdag och snabbt stöd. Utifrån modellen Trefas har ett intensivt arbete pågått kring personer som identifierats som gängkriminella och i risk för att utsättas eller utsätta andra för skjutvapenvåld. Riktade stödinsatser till anhöriga till kriminella och anhängcirkel har fortsatt under perioden.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Förvaltningen har under perioden fortsatt att informera äldre invånare om hur de kan förhindra att bli utsatta för bedrägerier och annan brottslighet. Informationen är den som Polismyndigheten har tagit fram. Under perioden har förvaltningen vid ett par tillfällen fått kännedom om att personer har försökt att ta sig in till äldre genom att utge sig vara från olika företag. Förvaltningen har då genomfört extra informationsinsatser till de äldre i bostadsområdet.

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Flera trygghetsvandringar har genomförts under perioden, vilka har varit välbesökta. Vid trygghetsvandring i Räcksta deltog flera boende i området.

Förvaltningen har under perioden haft pågående platssamverkan tillsammans med samverkanspartners på följande platser:

- Bräckefaret, lastgata i Vällingby, är en plats där det förekommer en del olovlig bosättning och nedskräpning. Det har genomförts en kartläggning med att få fram vilka markägare som finns på platsen. Orsaksanalys har lett fram till en åtgärdslista.
- Grimsta, gäller framförallt en gångtunnel mellan skolan och centrum, som upplevs otrygg och det förekommer en hel del klotter på platsen. Orsaksanalys pågår.
- Vinsta, kartläggning med efterföljande åtgärdslista har tagits fram av berörda aktörer som träffas regelbundet. Fastighetsägare har genomfört några åtgärder. En åtgärd var hanteringen av parkerade bilar där personer bosatt sig. Bilarna flyttade från privatägd mark till stadens parkeringsfickor. Problemet med parkerade bilar på privatägd mark är återkommande och nedskräpningen är stor i området. En dialog har påbörjats för att teckna ett gemensamt bevakningsavtal mellan de olika fastighetsägarna.
- Maltesholmstorget i Hässelby strand, är en av de platser som av polisen pekats ut som en öppen drogscen, vilket betyder att narkotika/droger säljs öppet. Denna plats är prioriterad av staden som tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholm stöttar förvaltningen i arbetet med att få bort narkotikahandeln till år 2026. Förvaltningen har genomfört en grundlig kartläggning av utmaningarna kring torget tillsammans med verksamheter, näringsidkare och civilsamhällesaktörer. I nästa steg kommer en orsaksanalys genomföras för att ta fram vilka åtgärder som det finns behov av. Ett omedelbart behov är att verka för minskad narkotikaförsäljning och nyrekryteringar i allt lägre åldrar. Förvaltningen kommer under hösten att samverka med socialförvaltningen för att stärka det förebyggande arbetet kring Maltesholmstorget.
- Hässelby torg i Hässelby gård, är en plats där förvaltningen har stora utmaningar.

Torget är identifierad som en öppen drogscen och förvaltningen har under perioden haft fokus på sociala åtgärder på platsen. Fältassistenter, mobila ordningsvakter och områdespolis har besökt torget regelbundet, oftast flera gånger per dag/kväll, för att kunna identifiera och störa de kriminella som önskar att ta platsen i besittning. Torget är den plats som har flest inrapporterade händelser till förvaltningens operativa samverkansgrupp. Operativa samverkansgruppen kommer under hösten påbörja en kartläggning för att utifrån orsaksanalys kunna ta fram en åtgärdsplan. Förvaltningen kommer även samverka med socialförvaltningen för att stärka det förebyggande arbetet kring Hässelby gård.

Redovisning av aktiviteter som beslutades i handlingsplanen mot våldsbejakande extremism

De aktiviteter som redovisas i handlingsplanen mot våldsbejakande extremism bedrivs inom ramen för socialtjänstens ordinarie främjande och förebyggande verksamhet. Om en individ identifieras i risk för, eller i, våldsbejakande extremism samverkar förvaltningen internt och med externa aktörer. Medarbetare har uppmanats att genomgå den webbaserade grundutbildningen om våldsbejakande extremism som ligger i utbildningsplattformen.

Förebygga och motverka välfärdsbrottslighet

Förvaltningen har tagit fram rutiner för föreningsbidrag samt rutiner för idéburet offentligt partnerskap, IOP; samt mallar som stöd vid kontroll och uppföljning. Rutinerna är implementerade i förvaltningens verksamheter. Rutiner har även tagits fram för uthyrning av lokaler till föreningslivet. Den interna kontrollen på respektive avdelning är kontinuerlig då avtal och avrop kontrolleras mot fakturerade belopp. Förvaltningen följer nämndens rutin för uppföljning av avtal, hantering av avvikelser och oegentligheter.

Trygga och välskötta park och naturområden

Flertalet åtgärder utförs i stadsdelsområdet för att öka den upplevda tryggheten som exempelvis utbyte av vägbommar, samverkan kring ökad belysning, slyröjning för förbättrad sikt och utveckling av parker som exempelvis Grötfatet. Målet är att skapa en stadsmiljö som upplevs välskött, välstädad och gestaltad för alla målgrupper.

Medel har erhållits för trygghetsskapande åtgärder och 6 projekt kommer genomföras under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	62 %	67 %	56 %	58 %		79 %	79 %	2023
Analys Förvaltningen har under sommaren genomfört enkätintervjuer med hjälp av feriearbetande ungdomar. Resultatet visar att 70 procent av de intervjuade uppgav på frågan <i>Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg?</i> att de kände sig mycket trygga eller ganska trygga i sin stadsdel. Resultatet har ett bättre utfall och cirka 1400 boende i sex olika stadsdelar intervjuades. Förvaltningen kommer analysera resultatet vidare för åtgärder.								
  Stockholmarnas nöjdhet med renhållning och städning	53 %	55 %	52 %	63 %		73 %	73 %	2023
Analys Det är inte säkerställt i indikatorn vilken mark som avses utan omfattar såväl stadsdelsnämndens som trafiknämndens samt								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
övriga fastighetsägares markansvar. Förvaltningen analyserar resultatet vidare för åtgärder.								
  Stockholmarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	58 %	61 %	55 %	61 %		73 %	73 %	2023
<p>Analys</p> <p>Förvaltningens arbete för att förbättra skötseln av park- och naturområden är pågående. Förvaltningen analyserar varför andelen nöjda trots det har minskat. I stadsdelsområdet finns omfattande problem med olagliga bosättningar som genererar sanitära problem, skadegörelse och nedskräpning. Förvaltningen ansvarar för sanering efter avhysningar vid olagliga bosättningar och samverkar med polismyndigheten samt övriga berörda parter inom staden för att möjliggöra snabbare sanering.</p>								
  Stockholmarnas nöjdhet med stadsmiljön	82 %	83 %	81 %	79 %		80 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.6.1. Barn, unga och vuxna har tillgång till förebyggande stöd och insatser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Barn, unga och föräldrar får tidigt förebyggande stöd och kvalitativa behandlingsinsatser i syfte att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer i deras liv. Barn och unga upplever delaktighet i beslut och planering av insatser som berör dem. För ett effektivt och snabbt stöd stärks socialtjänstens samverkan med polis kriminalvård och civilsamhället så att vuxna personer som vill lämna en kriminell livsstil snabbt får stöd. Arbetet för att tidig upptäcka och erbjuda stöd till vuxna personer utsatta för våld i nära relation samt hedersrelaterat våld och förtryck stärks.

Förväntat resultat

- Fler män deltar i förebyggande föräldraskapsstöd.
- Elever i årskurs 8 i stadsdelens samtliga skolor har tillgång till tidigt stöd genom att deras kännedom om fältassistenter ökar (2022: 38,9 %)
- Antalet föräldrakontakter, initierade av fältassistenter, som tas i syfte att öka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer hos unga ökar (2022: 64 stycken)
- Antal unga som får stöd av fältassistent att komma till fritidsaktivitet ökar (2022: 36 stycken)
- Barn och unga med riskfaktorer så som kriminalitet, skolfrånvaro och missbruk har stärkta skyddsfaktorer och minskade riskfaktorer genom ökad måluppfyllelse efter genomförd behandling (2022: Ungdomsbehandling: 15,49 % Familjebehandling: 62 %)
- Barn och unga får möjlighet att berätta om utsatthet för våld, kontroll eller hedersrelaterat våld på Västerorts ungdomsmottagning genom att screeningfrågor ställs. (2022: 102 unika individer)
- Vuxna är motiverade till att lämna ett liv med kriminalitet och gå vidare till arbete eller studier
- Vuxna är motiverade till att lämna ett liv med våld i nära relation, hedersrelaterat våld och

förtryck.

- Anhöriga till vuxna med social problematik får stöd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Indexvärde för det lokala ANDT/förebyggande arbetet enligt preventionsindex mini (PI-mini)						93		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samverkan med utbildningsförvaltningen påbörjas ett samarbetsprojekt med stiftelsen Idéer för livet i syfte att stärka barns välmående och psykiska hälsa.	2023-01-01	2023-12-31	
 Kunskapshöjande insatser för att öka kompetensen om särskilt utsatta grupper som riskerar att utsättas för våld i nära relation samt hur olika former av våld kan upptäckas.	2023-01-01	2023-10-09	
 Undersöka möjligheten att starta familjecentral i Vällingby.	2023-01-01	2023-07-31	
 Utveckla fältassistenternas arbetssätt för att tidigt upptäcka unga i risk för att dras in i kriminalitet i samverkan med fritid, skola och polis.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.6.2 Tryggheten ökar genom fördjupad samverkan på operativ och strategisk nivå

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Genom samverkan mellan olika aktörer såsom stadsdelsförvaltning, fackförvaltningar, utbildningsförvaltningen, fastighetsägare, polis och civilsamhälle ska åtgärder vidtas för att tryggheten ska öka lokalt. Medborgarundersökning samt trygghetsmätning genomförs under 2023.

Förväntat resultat

Fler invånare upplever att det är tryggt i det område de bor i.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet delvis kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på det arbete som genomförs i samverkan med andra aktörer och resultat av en egen enkätundersökning under sommaren i sex utvalda stadsdelar. I medborgarundersökningen 2023 har andel invånare som upplever sig trygga i sin stadsdel ökat med fyra procentenheter i jämförelse med medborgarundersökningen 2022.

Under perioden har det varit flera allvarliga händelser i stadsdelsområdet kopplat till kriminalitet vilket kan ha påverkat de invånare som svarade på frågor om trygghet i medborgarenkäten. Förvaltningen kommer stärka kommunikationen kring de trygghetsinsatser som genomförs i samverkan med andra aktörer och kommunicera i olika

medier för att nå fler invånare. Förvaltningen ska även stärka arbetet med medborgardialoger.

Förvaltningen har under sommaren genomfört enkätintervjuer med hjälp av feriearbetande ungdomar. Förvaltningen tog fram frågorna i enkäten och ungdomarna intervjuade 919 kvinnor och 770 män, totalt 1689 personer där majoriteten, cirka 1400, var personer som bor i en av de sex stadsdelar i stadsdelsområdet som omfattades av undersökningen. Antalet intervjuade var jämt fördelade i 7 åldersgrupper från 15 år till 70 +. Resultatet visar att 70 procent av de intervjuade uppgav på frågan *Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg?* att de kände sig mycket trygga eller ganska trygga i sin stadsdel. Platser som de intervjuade uppgav att de undvek var torg i stadsdelsområdet, tomma torg, skogen och parker samt tunnelbanan. Förvaltningen arbetar aktivt med polis, näringsidkare, bostadsbolag och civilsamhället för att öka tryggheten bland annat på de torg som invånare upplever som otrygga.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra minst två medborgardialoger under 2023.	2023-01-01	2023-12-31	
 Involvera samtliga avdelningar inom förvaltningen i arbetet med att ta fram en veckovis lägesbild.	2023-01-01	2023-12-31	
 Utredda vilka olika kommunikationskanaler som stadsdelsområdets invånare använder sig av och kommunicera vad vi gör inom trygghet.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.6.3 Tryggheten ökar genom trygghetsskapande åtgärder i utemiljön samt brottspreventiva insatser

 Uppfylls delvis

Beskrivning

Med trygghetsskapande åtgärder i utemiljön avses ett säkerställande av att olika trygg- och tillgänglighetsbehov hos invånarna tillgodoses. Brottspreventiva insatser som förbättring av siktlinjer och förbättrad belysning gör det mindre attraktivt att bedriva till exempel drogförsäljning på en plats.

Genom fördjupad samverkan med berörda aktörer som polismyndighet, fastighetsägare, näringsliv samt trafikkontoret om såväl den fysiska miljön som verksamhetsområden, skapas förutsättningar för ett välskött, tillgängligt och tryggt stadsdelsområde.

Förväntat resultat

- Andelen invånare som upplever trygghet i stadsdelsområdet ökar.
- Andelen invånare som är nöjda med skötsel och städning av park- och naturområden ökar.

Analys

Förvaltningen bedömer att nämndmålet delvis kommer att uppfyllas under året. Bedömningen grundar sig på det arbete som genomförs i samverkan med andra aktörer och resultat av en egen enkätundersökning under sommaren i sex utvalda stadsdelar. I medborgarundersökningen 2023 har andel invånare som upplever sig trygga i sin stadsdel ökat med fyra procentenheter i jämförelse med medborgarundersökningen 2022.

Som ett komplement till stadens medborgarenkät har förvaltningen under sommaren

genomfört enkätintervjuer med hjälp av feriearbetande ungdomar. Förvaltningen tog fram frågorna i enkäten och ungdomarna intervjuade 919 kvinnor och 770 män, totalt 1689 personer där majoriteten, cirka 1400, var personer som uppgav att de bor i en av de sex stadsdelarna i stadsdelsområdet som omfattades av undersökningen. Antalet intervjuade var jämt fördelade i 7 åldersgrupper från 15 år till 70 +. Resultatet visar att 70 procent av de intervjuade uppgav på frågan *Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg* att de kände sig mycket trygga eller ganska trygga i sin stadsdel. Platser som de intervjuade uppgav att de undvek på grund av otrygghet var två centrum i stadsdelsområdet, tomma torg, skogen och parker samt tunnelbanan. Förvaltningen arbetar aktivt med polis, näringsidkare och bostadsbolag för att öka tryggheten bland annat på de torg som invånare upplever som otrygga och genomför trygghetsvandringar med efterföljande åtgärder som exempelvis slyröjning för att öka tryggheten genom bättre sikt.

Förvaltningen kommer stärka kommunikationen kring de trygghetsinsatser som genomförs i samverkan med andra aktörer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Byte av trasiga vägbommar, trafiksuggor och trafikhindrande pollare inom parkmark.	2023-01-01	2023-12-31	
 Fortsatt upprustning av lekplatsen Grötfatet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förbättrad tillgänglighet för personer med funktionshinder vid Kanaanbadet och Maltesholmsbadet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Fördjupad inventering av åtgärdsbehov avseende gångbrygga i trä längs Mälaren vid Riddersvik.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen samverkar med berörda fackförvaltningar i syfte att utifrån rådighet skapa innovativa lösningar som möjliggör säkra persontransporter mellan Lambarö och fastlandet året runt.	2023-01-01	2023-12-31	
 Informationsskyltar vid entréer till Grimsta naturreservat.	2023-01-01	2023-12-31	
 Samverkan med trafikkontoret om förbättrad belysning i gångtunnlar inom stadsdelsområdet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Tillgängliggöra vattennära sittplatser intill Räcksta träsk.	2023-01-01	2023-12-31	
 Trygghetsskapande åtgärder vid Kuskgränd/Astrakangatan i Hässelby.	2023-01-01	2023-12-31	Avvikelse
Analys			
Åtgärder kommer inte att genomföras som planerat då medel saknas för åtgärden.			
 Upprustning av trappor inklusive räcken inom park- och naturområden enligt tidigare inventerade prioriteringsbehov.	2023-01-01	2023-12-31	
 Upprustning och utvidgning av lekplatsen Melongården inklusive kringliggande naturmark.	2023-01-01	2023-12-31	
 Utökad provtagning av markföroreningar inom Starboparken.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsområdesmålet kommer att uppfyllas helt under året. Bedömningen grundar sig på utfall och prognos för nämndens indikatorer samt nämndmålet

resultat för perioden och prognos för året.

Förvaltningen har under perioden beskrivit hur barnets rätt ska säkerställas, beaktat nationella minoriteters rättigheter samt analyserat och beskrivit eventuella konsekvenser för flickor/kvinnor och pojkar /män i egeninitierade beslutsunderlag till nämnd. Beslutsunderlag till nämnd har även kopplats till utvecklingsområden i *Handlingsplan för en äldrevänlig stad*. Under perioden har rutin för medborgarbudget och rutin för medborgardialog tagits fram. Planering pågår för att genomföra en medborgarbudget under hösten. Förvaltningen genomför sedan tidigare medborgardialoger.

GBTQIA+

Förvaltningen har under perioden stärkt kunskapen hos medarbetare om GBTQ- personers rättigheter samt stärkt verksamheternas arbete för ett respektfullt bemötande oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck.

Förvaltningens fritidsverksamheter är GBTQIA+ diplomerade och förvaltningen arbetar för att alla barn och unga inom stadsdelsområdet skall känna sig välkomna och inkluderade i fritidsverksamheterna. Genom att integrera ett perspektiv där GBTQIA+ personer och deras rättigheter är en självklarhet i förebyggande program och aktiviteter kan förvaltningen aktivt bidra till att skapa en samhällskultur som främjar jämlikhet och mänskliga rättigheter.

En enhet inom förvaltningens förskolor har erhållit GBTQI+ certifiering.

Internationella samarbetsytor

Förskolorna i Grimsta i är med i Nordplus som är ett samarbete med Estland, Litauen, Finland, Danmark (Grönland) och Sverige. Projektets syfte är att deltagarna sprider kunskap kring hur de arbetar med barnen på förskolan så att alla barn inkluderas i verksamheten. Samarbetsländerna kommer besöka förskolorna i oktober.

Agenda 2030

Nedan sammanfattas utmaningar och behov kopplat till målen i Agenda 2030. En mer utförligare beskrivning hur förvaltningen under perioden har bidragit till att staden kan nå målen och principen att ingen ska lämnas utanför finns integrerat i verksamhetsområdesmålens texter.

En stor utmaning i stadsdelsområdet är öka den upplevda tryggheten och att motverka kriminalitet. Ett stärkt arbete bidrar till målen ingen fattigdom och god hälsa och välbefinnande samt fredliga och inkluderande samhällen. Den socioekonomiska utsattheten bland invånare ska minska för att bidra till målen om jämlikhet, minskad fattigdom en god hälsa och välbefinnande samt fredliga och inkluderande samhällen. Förvaltningen behöver fortsatt arbeta för att fler barn och unga ska ta del av föreningslivet samt ta del av, och själva utöva, idrotts- och kulturaktiviteter vilket bidrar till mål om ingen fattigdom, god hälsa och välbefinnande och en jämlikhet i uppväxt- och livsvillkor. Antalet barn som går i förskola ska öka och en utmaning är att nå dessa barns vårdnadshavare för att de ska välja att tacka ja till erbjuden plats. Förskolebarn ska erbjudas en jämlik förskola och vid behov erbjuds kompensande insatser som bidrar till målet om en god utbildning för alla och jämlikhet i uppväxtvillkor. Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning där förvaltningen stärker arbetet för att bidra till målet om bra arbetsvillkor. Arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck bidrar till målen om jämställdhet, jämlikhet samt god hälsa

och välbefinnande.

För att bidra till målet om hållbar infrastruktur och transporter fortsätter förvaltningen avveckla fossildrivna bilar till förmån för eldrivna bilar och verkar för fler digitala möten för att undvika långa transporter. Flera utmaningar finns med att bekämpa klimatförändringar och verka för biologisk mångfald och hållbara städer. Förvaltningen bidrar till en minskning av föroreningar i sjö och hav genom minskad plastanvändning och en utfasning av farliga kemikalier. Förvaltningen köper inte engångsartiklar, sorterar och återvinner avfall och bidrar därmed till hållbara städer, produktion och konsumtion. Förvaltningens skötsel och utveckling av park- och naturområden tillvaratar de reglerande ekosystemtjänsterna som luft- och vattenrening, vattenreglering, kolbindning, pollinering samt temperaturreglering och ljudabsorption vilket bidrar till målen att bekämpa klimatförändringar och gynna ekosystem samt den biologiska mångfalden.

För att bidra till målen har förvaltningen behov av att samverka med externa aktörer som näringsidkare, bostadsbolag, fastighetsvärdar, civilsamhället, polis, region samt andra förvaltningar och bolag i staden.

Jämställdhet

Förskolorna bedriver ett målmedvetet arbete för att bryta könsnormer och främja jämställdhet. I syfte att behandla pojkar och flickor lika reflekterar både barn och personal kring rådande normer, attityder och språkbruk.

Förvaltningen arbetar aktivt med jämställdhetsfrågor inom det förebyggande arbetet och i de insatser som ges till barn och unga. Genom att ha en jämställdhetsintegrerad syn i verksamheten strävar förvaltningen efter att stödja alla barn och unga på lika villkor oavsett könstillhörighet. Det innefattar bland annat att motverka våld och kränkningar mot flickor och pojkar samt att främja jämställda möjligheter och rättigheter för alla. Under perioden har arbetet med metoden ”Fritid fri från våld” fortsatt och alla fritidsledare i förvaltningen kommer under hösten erbjudas utbildning i metoden ”Mentorer i våldsprevention” som är specifikt riktad till fritidsledare.

För att främja ekonomisk jämställdhet mellan kvinnor och män prioriteras kvinnor som befinner sig långt ifrån arbetsmarknaden, och då särskilt nyanlända kvinnor, i arbetet för självförsörjning. Kvinnor är i större utsträckning föräldralediga och vårdar barn, något som påverkar deras inkomster och möjligheter till etablering. Förvaltningen har tagit fram en rutin för tidig inskrivning i förskola för barn till föräldrar i etablering, även innan ett barn har fått personnummer. För att verka för jämställdhet utarbetas individuella förändringsplaner för varje vuxen individ i ett hushåll.

Förvaltningen eftersträvar en jämn könsfördelning på arbetsplatserna vid tillsättning av feriejobb. Det är något fler flickor som har fått feriejobb under perioden, 52 procent i jämförelse med 48 procent pojkar vilket kan förklaras med att det var fler flickor än pojkar som sökte feriejobb inför sommaren. Vid särskilda prioriteringar till feriejobb har förvaltningen under perioden haft en jämn fördelning mellan flickor och pojkar.

Äldreomsorgen använder ett jämställdhetsperspektiv vid beslut om insatser genom könsneutrala ärendedragningar, vid tjänsteutlåtande till nämnd samt vid planering och utförande av verksamhet. Äldreomsorgens verksamheter tar fram statistik under året utifrån kön då detta är möjligt som ett underlag i det fortsatta jämställdhetsarbetet.

Jämställdhets-, trygghets- och tillgänglighetsperspektiven har beaktats vid gestaltning och skötsel av park- och naturområden.

Barns rättigheter

Barnets rätt genomsyrar samtliga av förvaltningens verksamheter. Inom Avdelningen för barn och unga har en barnrättsstrateg anställts under perioden.

Att leva upp till barnets rättigheter handlar i stor utsträckning om att så tidigt som möjligt i barnets liv skapa förutsättningar för goda uppväxtvillkor. Detta handlar om allt från trygghetsskapande åtgärder i barnets närområde, förebyggande föräldraskapsstöd, att säkerställa en fungerande skolgång och att erbjuda förebyggande stöd och fritidsaktiviteter riktad direkt till barnet. Förvaltningens satsningar på förebyggande insatser och åtgärder är ett viktigt inslag i det barnrättsbaserade arbetet. Barnkonsekvensanalyser genomförs som en del av utredningen i ärenden som rör barn och unga.

Förvaltningen har ett stort fokus på att erbjuda fritidsverksamheter som är anpassade efter barns olika intressen och förutsättningar. Det är exempelvis arrangemang särskilt riktade till barn med funktionsnedsättning, fritidsbibliotekets erbjudande om gratis lån av sportutrustning och ambitionen att öka deltagandet i de fritidsaktiviteter som erbjuds. Alla barn och unga ska känna sig välkomna oavsett könstillhörighet och könsidentitet.

I förskolan involveras barnen i samtal som rör dem men också som deltagare i upprättandet av *Plan mot kränkande behandling och diskriminering* enligt skollagen som görs årligen. Vid förändringar i förskoleverksamheten genomförs konsekvens- och riskanalyser kopplade till barngruppen eller det enskilda barnet.

När barn påverkas direkt eller indirekt av beslut som rör en vuxen säkerställs att barnets rätt beaktas i samverkan mellan avdelningarna för barn, unga och vuxna. Barnkonsekvensanalyser görs vid beslut som påverkar barn, exempelvis vid beslut som rör boendefrågor. Barnfamiljer är särskild prioriterade i förvaltningens vräkningsförebyggande arbete. För att särskilt verka för trygga boendeförhållanden för barn arbetar förvaltningen för att barnfamiljer som är i behov av tillfälligt boende snarast ska få ett mer långsiktigt boende. Förvaltningen arbetar även med kompensatoriska åtgärder för barn, exempelvis då barn är medföljare till placerad våldsutsatt vårdnadshavare i skyddat boende. Barn som är medföljare placeras enbart på skyddade boenden som kan erbjuda anpassad skolgång med stöd av läroteam. Barnen erbjuds även anpassat informationsmaterial och anpassade informationssamtal. Till barn med föräldrar med funktionsnedsättning är en kompensatorisk åtgärd ledsagning till förälder för att möjliggöra för barnet att delta i aktiviteter. Föräldrar med ekonomiskt bistånd prioriteras till insatser som ökar möjligheterna till självförsörjning för att fler barn ska ha föräldrar som arbetar och försörjer sig själva.

I samtliga projekt har gestaltning av park- och naturområden samt utformning av anläggningar, redskap och möblemang i lekmiljöer genomförts utifrån ett barnperspektiv.

Förvaltningen utgår från aktuell lagstiftning, föreskrifter och andra styrande dokument som stadens program och strategier då lokala rutiner upprättas som rör barnets rättigheter.

Tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har vidtagit åtgärder för att uppfylla fokusområden i *Program för delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning* som hälsofrämjande aktiviteter,

ökad delaktighet inom sysselsättning och daglig verksamhet samt stärkt arbetssätt för att öka möjligheten för inträde på arbetsmarknaden. Under hösten ska digitalt boendestöd och digital stödare prövas.

Årets *Summerfun* för barn och unga hade fokus på att barn och unga med funktionsnedsättning skulle kunna delta på lika villkor. En idrottsdag för stadsdelens särskolor har genomförts och ett fyra dagars filmkollo. Två kvällar per vecka har verksamhet för målgruppen erbjudit ledarledda aktiviteter. För att visa att fritidsverksamheterna är tillgängliga och öppna för alla har flaggor med HBTQIA+ tema målats och satts upp.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningen säkerställer att enskilda, som tillhör de nationella minoriteterna som ingår i stadens förvaltningsområde, har rätt att använda de nationella minoritetsspråken vid muntliga och skriftliga kontakter med förvaltningens verksamheter. Förvaltningen har en utsedd samordnare för nationella minoriteters rättigheter och arbetet kommer att stärkas under hösten.

Förvaltningens medarbetare har under perioden deltagit i utbildning kring nationella minoriteters rättigheter inriktat på romsk inkludering. Den digitala grundutbildningen som arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen tagit fram gällande romsk inkludering ingår i introduktionsprogram för de medarbetare som det berör. Förvaltningen har samverkat med stadens och jobbtorgens romska brobyggare som ger råd och stöd till romer i arbete- och utbildningsfrågor. Romska kvinnors utsatthet och ekonomiska situation beaktas i ärenden som rör ekonomiskt bistånd.

Förvaltningen strävar efter att skapa en miljö där alla barn och unga, oavsett bakgrund, känner sig välkomna och respekterade, och där deras kulturella identitet är erkänd och uppmuntrad. På fritidsgårdarna och parklekarna arbetar man aktivt med att nå ut till fler målgrupper och verkar för att alla barn och unga ska kunna delta i de aktiviteter som erbjuds. Förvaltningen arbetar också för att säkerställa att det förebyggande arbetet tar hänsyn till specifika behov och utmaningar som kan vara relaterade till att tillhöra en nationell minoritet.

När vårdnadshavare ansöker om förskoleplats får de information om rätten till förskola helt eller till väsentlig del på förvaltningsområdesspråken finska, meänkieli och samiska samt förstärkt språkstöd i de nationella minoritetsspråken romani chib och jiddisch.

Avdelningen äldreomsorg har en kontaktperson i nätverket inom staden för nationella minoriteter. Under sommaren har de två mötesplatser som finns för finskspråkiga äldre haft stängt. I höst fortsätter de med inplanerade träffar vid sju tillfällen. En aktivitetsfolder samt affischer har skickats ut till äldreboenden, bibliotek med mera. Tillsammans med Bromma stadsdelsförvaltning arbetar förvaltningen med uppdraget genom regelbundna möten och kontakt med representanter från minoriteterna.

Äldrevänlig stad

Förvaltningen bidrar till arbetet för en äldrevänlig och jämlikare stad för äldre. Information når fler äldre med tillgängliga och begripliga texter och aktiviteter och förebyggande stöd erbjuds för ett längre aktivt liv. Delaktigheten ökar genom olika forum för samverkan så som förtroenderåd, pensionärsråd, anhörigråd med mera. Delaktigheten i trygghetsfrågor och i utvecklingen av park- och naturområden ökar jämlikheten mellan äldre då fler kan välja att vistas där då tryggheten och tillgängligheten ökar. För en tryggare tillvaro får äldre genom

digitala stödjaren information och en medvetenhet om hur de kan skydda sig mot bedrägerier. Äldre med missbruk, hemlöshet eller behov av ekonomiskt bistånd får stöd och insatser från äldreomsorgen i samverkan med socialtjänsten. En målgrupp för föreningsbidrag är äldre. Genom att verka för ett aktivt kultur- och föreningsliv ökar den sociala inkluderingen.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1. Hässelby-Vällingby är ett öppet, jämställt och demokratiskt stadsdelsområde

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden verkar för att stärka mänskliga rättigheter vilket innefattar en starkt jämställdhet mellan flickor/kvinnor och pojkar/män, barns rättigheter och minoriteters rättigheter samt att utsattheten för hbtqi personer minskar. Nämnden ska även stärka det internationella samarbetet genom att aktivt söka internationella samverkansytor.

Förväntat resultat

- Barnets rätt har stärkts genom barnkonsekvensanalys som tas i beaktande inför nämndens beslut.
- Jämställdheten har stärkts genom den analys som tas i beaktande inför nämndens beslut.
- Nationella minoriteters rättigheter har stärkts genom analys som tas i beaktande inför nämndens beslut.
- Arbetet för en äldrevänlig stad har stärkts genom koppling till handlingsplanens utvecklingsområden som tas i beaktande inför nämndens beslut.
- Arbetsätt för medborgardialoger har tagits fram och medborgardialog har genomförts inför nämndens beslut.
- Arbetet för att minska hbtqi personers utsatthet har stärkts.
- Det internationella samarbetet har stärkts.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel tjänsteutlåtanden till nämnd där barnets rätt har säkerställts inför ett beslutsfattande.	100 %				100 %	80 %		Tertial 2 2023
 Andel tjänsteutlåtanden till nämnd där beslutsunderlaget har kopplats till utvecklingsområden i Handlingsplan för en äldrevänlig stad.	100 %				100 %	80 %		Tertial 2 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel tjänsteutlåtanden till nämnd där en jämställdhetsanalys har genomförts inför ett beslutsfattande.	100 %				100 %	80 %		Tertial 2 2023
 Andel tjänsteutlåtanden till nämnd där minoritetens rättigheter har beaktats inför ett beslutsfattande.	100 %				100 %	80 %		Tertial 2 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stärka arbetet med att hbtq diplomera verksamheter.	2023-01-01	2023-12-31	
 Stärka det internationella samarbetet genom att aktivt söka internationella samverkansytor .	2023-01-01	2023-12-31	
 Utveckla arbetssätt för medborgarbudget	2023-01-01	2023-06-30	
 Utveckla arbetssätt för medborgardialoger.	2023-01-01	2023-06-30	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutnings- förändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	2 168,0	5,4	12,8	2 200,2	-14,0
Kostnader	2 386,9	5,4	95,0	2 501,3	-14,0
Intäkter	-218,9		-82,2	-301,1	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					-14,0
Resultatenheternas överskott från 2022					42,5
Resultatenheternas överskott till 2024					-35,5
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					-7,0

Förvaltningens prognos för året bygger på kommunfullmäktiges fastställda budget för 2023. I samband med avstämningsärendet och beslut i kommunstyrelsen i juni har driftbudgeten

justerats med 8,2 mnkr. I prognos finns också de prestationsförändringar som sker under året efter avläsningar.

Nämndens driftbudget uppgår till 2 386,9 mnkr för kostnader och 218,9 mnkr för intäkter, netto 2 168 mnkr. Förvaltningen beräknar prestationsförändringar om 12,8 mnkr och budgetjusteringar om 5,4 mnkr. Totalt prognostiseras ett underskott om 14 mnkr och ett underskott om 7 mnkr efter resultatdisposition. Större underskott prognostiseras inom äldreomsorgen och inom barn och ungdom.

Prognosen bygger på bokförda kostnader och intäkter till och med augusti samt en prognos för sista tertialen. Beslut har tagits om att belopp över 50 000 ska periodiseras i samband med delårsbokslutet.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	46,0			39,0	39,0	
Individ- och familjeomsorg	311,6			320,6	320,6	
<i>varav barn och ungdom</i>	196,5			213,5	213,5	
<i>varav vuxna</i>	56,8			57,8	57,8	
<i>varav socialpsykiatri</i>	58,3			59,3	59,3	
<i>varav nyanlända</i>	0,0			-10,0	-10,0	
Stadsmiljöverksamhet	29,4			29,4	29,4	
<i>Avskrivningar</i>	15,4	0,6		16,0	16,0	
<i>Internräntor</i>	0,8	2,2		3,0	3,0	
Förskoleverksamhet	437,0	0,9	-7,7	434,7	430,2	
Äldreomsorg	706,2			723,2	720,7	
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	427,5	1,7	20,5	444,7	444,7	
Barn, kultur och fritid	38,2			38,2	38,2	
Arbetsmarknad såtgärder	20,3			20,3	20,3	
Ekonomiskt bistånd	135,6			131,1	131,1	
<i>varav handläggare</i>						
Övrig verksamhet						
Totalt	2 168,0	5,4	12,8	2 200,2	2 193,2	-7,0

Nämnd och administration

Nämnd och administration	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	46		39	7

Nämnd- och förvaltningsadministration prognostiserar ett överskott om 7 mnkr. Överskottet beror på vakanshållning av tjänster, ökade intäkter samt att bufferten om 2,5 mnkr lyfts fram.

Individ- och familjeomsorg

Individ och familjeomsorg	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Socialpsykiatri	58,3		59,3	-1
Vuxen	56,8		57,8	-1
Barn och ungdom	196,5		213,5	-17
Flykting	0		-10	10
Netto totalt	311,6	0	320,6	-9

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott om 9 mnkr

Avdelning barn och unga prognostiserar ett underskott om 17 mnkr.

Kostnader för konsulter har varit höga under perioden. En åtgärd som vidtagits är att tidsbegränsat tillsätta en rekryterare som stöttat cheferna med att rekrytera socialsekreterare. Behovet av konsulter har till viss del minskat från juli. Många vakanta tjänster har tillsatts vilket resulterat i minskat prognostiserat behov av konsulter i höst.

Antalet ärenden har ökat under 2023 i jämförelse med 2022.

Enheterna med myndighetsutövning har under perioden haft dyra placeringskostnader i framförallt jourhem, HVB, behandlingsfamilj och SIS. Samverkan med polis och kriminalvården genom Trefas-modellen har lett till att fler ungdomar placeras i SIS och behandlingsfamiljer, för att minska förekomsten av nyrekrytering till gängkriminalitet och utsatthet för våld.

Inom familjevården har svårigheter att hitta familjehem lett till att fler placeringar behöver ske i jourhem eller HVB. En del familjehem erhåller därtill också högre ersättning än rekommendationerna från SKR. Under hösten kommer en avtalscontroller hjälpa utredningsgrupperna att se över och förhandla sina placeringsavtal.

Socialpsykiatrin prognostiserar ett underskott om 1 mnkr.

Utförarverksamheten boendestöd prognostiserar ett underskott om 1 mnkr. Bemanningen har setts över för att framöver kunna nå en budget i balans.

Vuxen prognostiserar ett underskott om 1 mnkr som beror på ökade kostnader för placeringar.

Flykting prognostiserar ett överskott om 10 mnkr. Generalschablonen från migrationsverket redovisas under denna verksamhet.

Stadsmiljö

Stadsmiljö	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Stadsmiljö	29,4		29,4	0
Avskrivningar	15,4	0,6	16	0
Internränta	0,8	2,2	3	0
Netto totalt	45,6	2,8	48,4	0

Stadsmiljö prognostiserar en budget i balans.

Kostnader för kapitaltjänster har ökat och begäran om 2,8 mnkr i budgetjustering redovisas under rubriken budgetjusteringar.

Förskoleverksamhet

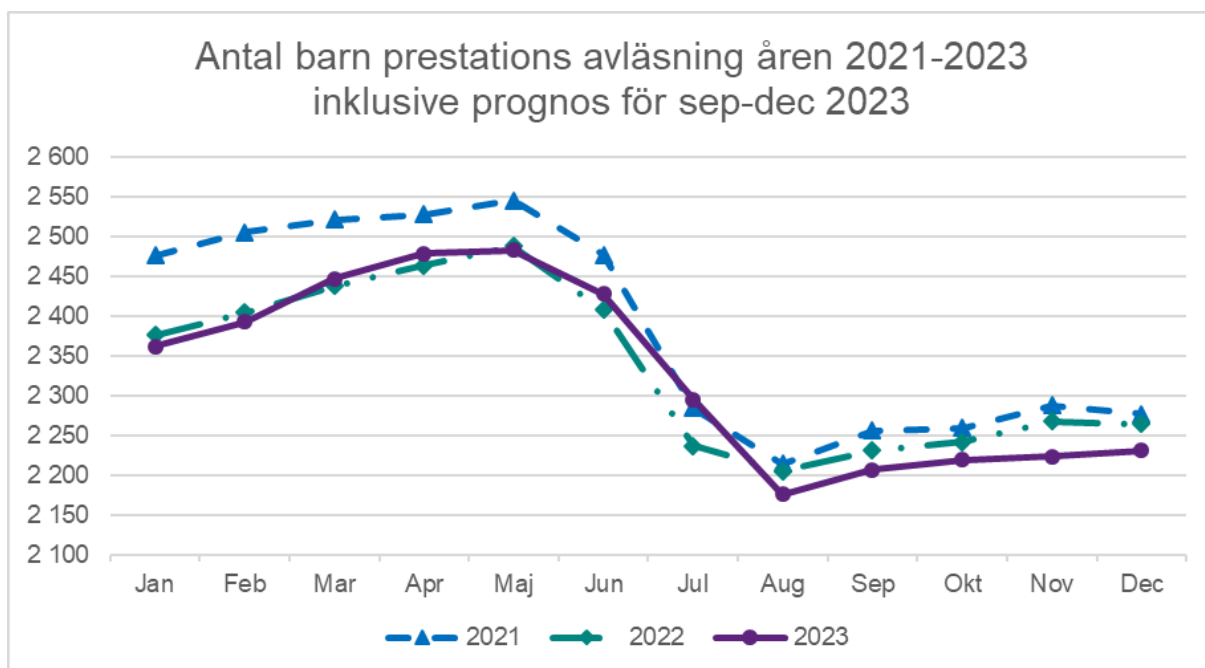
Förskola	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar/prestationsförändringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	437	-7,7	433,8	-4,5
Resultatöverföring från 2022				39,6
Resultatöverföring till 2024				-35,1
Netto totalt	437	-7,7	433,8	0

Förskoleverksamheten prognostiserar ett underskott om 4,5 mnkr före resultatöverföring och en budget i balans efter resultatöverföring. I prognos har tagits hänsyn till prestationsförändringar och barnomsorgsgarantin.

Den slutliga budgeten ges först i december för förskolan då den största delen av budgeten är prestationsbaserad och antalet barn läses av varje månad. Barn antalet prognostiseras att minska under hösten. I jämförelse med kommunfullmäktiges budget för 2023 beräknas en minskning med cirka 110 barn och prestationsförändringen beräknas till - 7,7 mnkr. Det minskade barnantalet skapar fortsatta utmaningar att anpassa lokalerna till de nya nivåerna.

I prognosen planerar resultatenheterna för ett uttag ur fonderna med 4,5 mnkr för bland annat utvecklingsinsatser och ökade kostnader för löner.

Förskolan söker omstruktureringsbidrag om 0,9 mnkr som redovisas i blankettset.

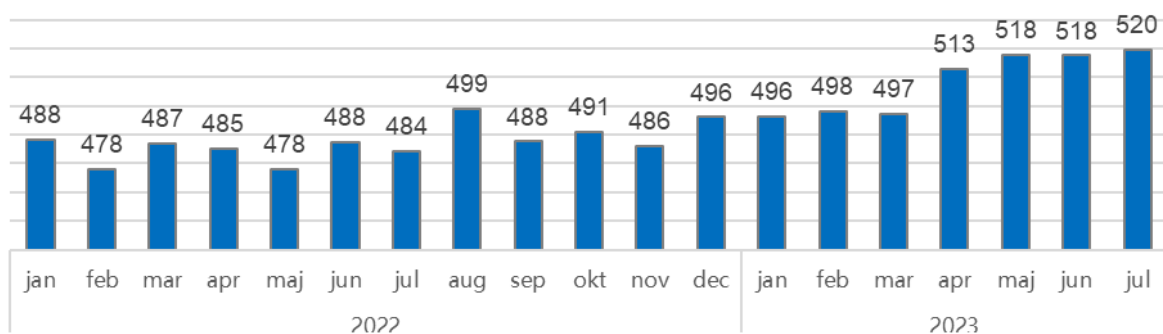

Äldreomsorgen

Äldreomsorg	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	706,2		723,7	-17,5
Resultatöverföring från 2022				3,4
Resultatöverföring till 2024				-0,9
Netto totalt	706,2	0	723,7	-15

Äldreomsorgen prognosticerar ett underskott om 17,5 mnkr före och ett underskott om 15 mnkr efter resultatöverföring.

Avdelningsledning inklusive beställarenheten har ett ekonomiskt underskott om 2 mnkr. Detta beror på ökat antal månadsinsatser på vård- och omsorgsboende och särskilt under tertial två 2023.

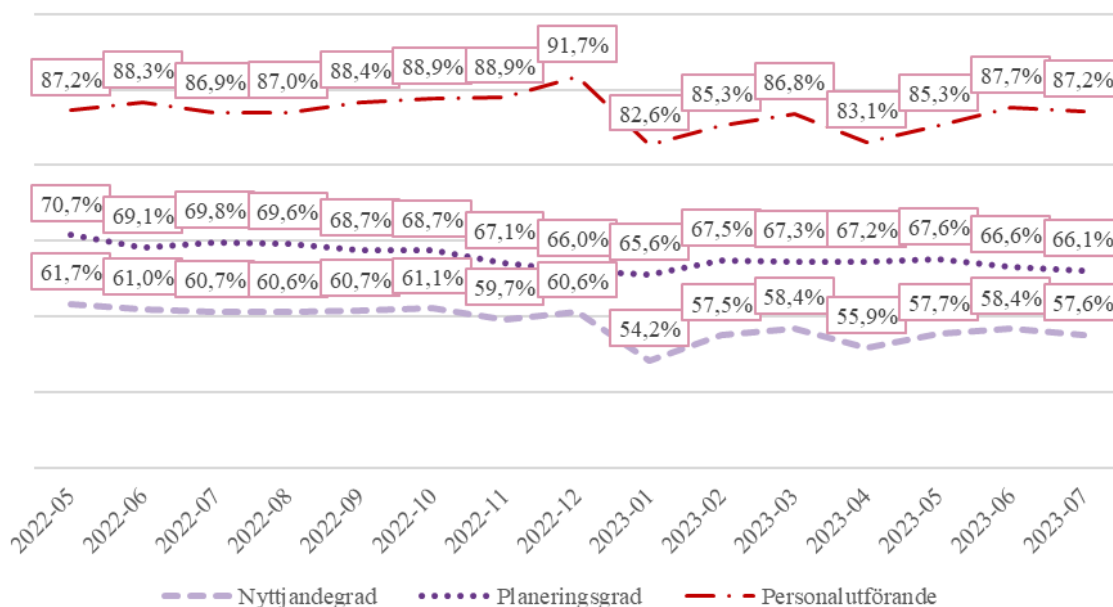
Ökningen har skett främst inom somatisk inriktning. Även yngre äldre med demenssjukdomar

har ökat inom gruppen män.

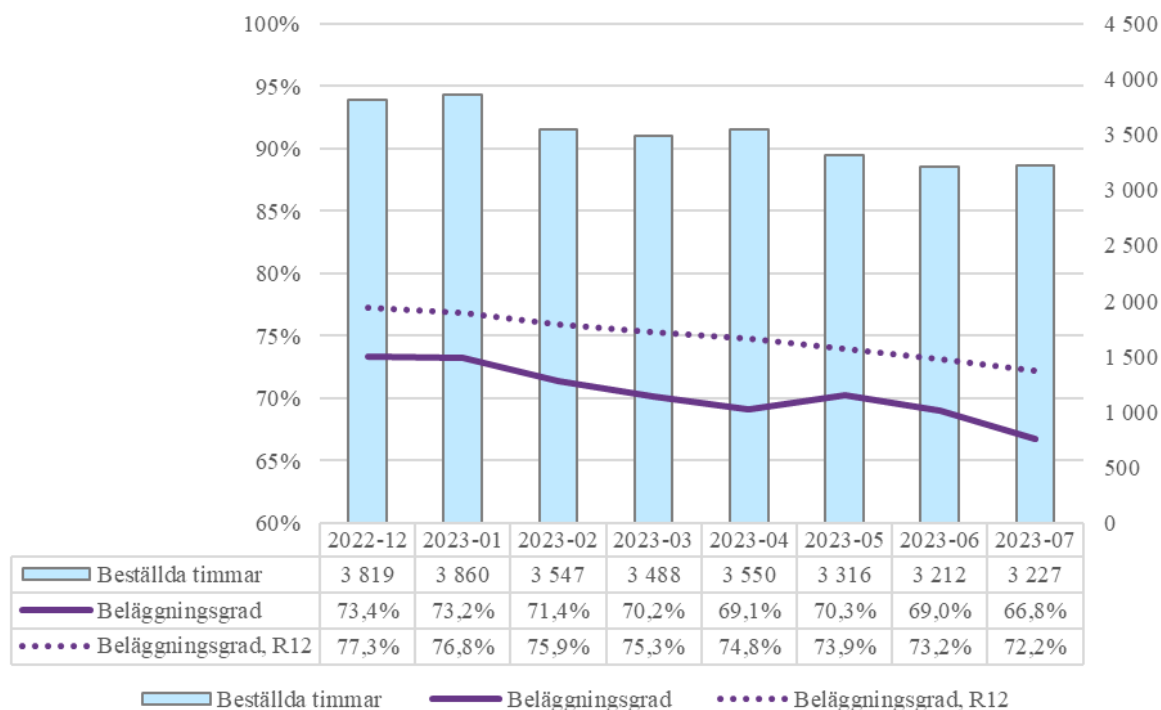
Utförarverksamheter inom äldreomsorgen

Utförarna i egen regi redovisar ett underskott om 15,5 mnkr.

Den största delen av underskottet utgörs av hemtjänstutförarna i egen regi med 13 mnkr. Förvaltningen har två olika hemtjänstområden och för perioden har nyttjandegraden minskat i båda områdena. Den lägre nyttjandegraden kan delvis förklaras av svår personalförsörjning. När det råder personalbrist, avsätts en stor del av tiden till att säkra bemanningen. Vilket gör att mindre tid kan läggas på att planering, optimering samt utfalls analys.

Skolörten servicehus prognostiserar ett underskott om 2,5 mnkr vilket kan hänföras till försämrad beläggningsgrad för perioden. En stor del av Skolörtens kostnader är fasta vilket gör det svårt att på kort sikt balansera en sjunkande beläggningsgrad och minskat antal beställda timmar då det krävs en viss grund av indirekta kostnader för att Skolörten ska fortgå oavsett beläggning i form av administration, ledning, lokaler, drift, it- och telefoni då dessa är svåra att balansera på kort och medellång sikt. Skolörten prognostiserar ett uttag ur fond om 2,5 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar/prestationsförändringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	427,5	22,8	444,8	5,5

Verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar ett överskott om 5,5 mnkr.

Uppskattning om kommande behov av köp av insats inom stöd och service förefaller ha varit något för hög. I den nya nedjusterade helårsprognosen förväntas beställaren lämna ett överskott om 1,5 mnkr.

Hos utföraren prognosticeras ett överskott om 4,0 mnkr tack vare god beläggning inom grupp- och servicebostäder samt förändringar i nivåbaserade insatser i samband med vår- och höstmätningar.

Efter slutlig avläsning som skett i augusti har prestationsförändringarna ökat med 21,1 mnkr.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning söker budgetjustering för kommunalt bostadsbidrag 0,2 mnkr, omstruktureringskostnad för Bräckevegatan 0,3 mnkr samt 1,2 mnkr i stimulansmedel för gruppboenden Grönmyntan.

Barn kultur och fritid

Barn, kultur och fritid	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	38,2		38,2	0

Barn kultur och fritid prognostiserar en budget i balans.

Arbetsmarknadsåtgärd

Arbetsmarknads-åtgärder	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	20,3		20,3	0

Arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar en budet i balans.

Målet för förvaltningen är att under året tillhandahålla 1100 arbetsplatser för feriejobb. Under perioden har totalt 926 ungdomar arbetat.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd	Budget 2023	Begärda budgetjusteringar	Prognos 2023	Avvikelse
Netto totalt	135,6		131,1	4,5

Verksamheten prognostiserar ett överskott om 4,5 kr. Antalet hushåll som fått ekonomiskt bistånd har i perioden januari till augusti preliminär 2023 legat på i snitt 800 bidragshushåll i månaden. Vilket är en minskning i jämförelse med samma period 2022 med 47 hushåll i snitt. Medelbidraget per hushåll understiger stadens snitt för perioden med 1,8%.

Resultatenheter

Förskoleverksamhet

Förvaltningen har 10 förskoleenheter som samtliga är resultatenheter. Sammantaget uppgår fonderna för dessa resultatenheter till 39,1 mnkr och ett uttag om 4,5 mnkr prognostiseras.

Äldreomsorgen

Förvaltningen har en resultatenhet Skolornten servicehus vars fond uppgår till 3,4 mnkr. Ett uttag om 2,5 mnkr prognostiseras.

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Förskolor				
301 Grimsta förskolor	34 831	-3 739	532	3 207
302 Vällingby förskolor	36 372	-3 754	518	3 236
303 Räckstä förskolor	43 998	-4 299	0	4 299
304 Nälsta förskolor	41 494	-4 090	506	3 584
306 Kälvesta förskolor	43 692	-3 858	546	3 312
309 Maltesholm-Smedshagen förskolor	33 505	-3 370	431	2 939
310 Loviselund förskolor	37 082	-3 400	439	2 961
311 Hässelby Gård förskolor	48 061	-4 810	501	4 309

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
312 Trollboda-Smedshagen förskolor	35 260	-3 381	489	2 892
314 Hässelby Norra förskolor	34 834	-3 451	538	2 913
		0		0
Äldreomsorgen		0		0
558 Skolörtens servicehus	31 856	-3 442	2 500	942
Summa resultatenheter	420 986	-41 594	7 000	34 594

Investeringar

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	2,0		2,0	0,0
Parkreinvesteringar	8,0		8,0	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	9,5		9,5	0,0
Klimatinvesteringar	0,2		0,2	0,0
Trygghetsinvesteringar	2,7		2,7	0,0
Övriga investeringsmedel	2,3		2,3	0,0
Maskiner & inventarier	2,8		2,8	0,0
Totalt investeringar	27,5	0,0	27,5	0,0

Nämndens investeringsbudget uppgår till 27,5 mnkr.

I denna budget ingår de sökta budgetjusteringar om 5,2 mnkr som beviljades i avställningsärendet för klimatinvesteringar 0,2 mnkr, trygghetsinvesteringar 2,7 mnkr och övriga investeringar (Stockholm vid vattnet 0,2 mnkr, naturreservat 0,1 mnkr och biologisk mångfald 2 mnkr).

Investeringar avseende stadsmiljö prognostiseras i balans med budget.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

I VP anmälde förvaltningen omslutningar med sammanlagt 158,6 mnkr. Förvaltningen anmäler i detta ärende ytterligare omslutningar om 82,2 mnkr.

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter
(mnkr)		
Nämnd- och förvaltningsadministration	1,5	-1,5
Individ- och familjeomsorg	23,5	-23,5
varav Barn och ungdom	0,0	0,0
varav Vuxen	0,9	-0,9
varav Socialpsykiatri	7,6	-7,6
Flyktingmottagande	15,0	-15,0
Förskoleverksamhet	20,4	-20,4
Äldreomsorg	27,6	-27,6
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	9,0	-9,0
Stadsmiljöverksamhet	0,1	-0,1
Verksamhet för barn, kultur och fritid	0,1	-0,1
Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder	0,0	0,0
Summa	82,2	-82,2

Budgetjusteringar

Nämnden begär budgetjustering för drift om 3,0 mnkr

Drift

- 2,2 mnkr för ökade avskrivningar inom stadsmiljö
- 0,6 mnkr för ökade räntor inom stadsmiljö
- 0,2 mnkr för kommunalt bostadsbidrag

Ansökan för omstrukturering lokal och stimulansmedel redovisas under rubriken lokaländamål

Medel för lokaländamål

Förvaltningen ansöker om medel för utredning, omstrukturering till LSS boende

Friherregatan 7, 0,9 mnkr.

Bräckevegatan 12, 0,4 mnkr

Samt stimulansbidrag för utbyggnad av boende för personer med fysisk funktionsnedsättning 1,2 mnkr

se blankettset för mer info.

Analys av balansräkning

Analys av balansräkning Hässelby –Vällingby T2an-2023

Bokslutet har upprättats enligt den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed och i

överensstämmelse med riktlinjer i regler för ekonomisk förvaltning. Detta innebär bland annat att nedanstående principer har följts:

Matchningsprincipen: Tillgångar / intäkter och skulder/kostnader har periodiserats på likartat sätt.

Försiktighetsprincipen: Kostnader/ skulder ska aldrig undervärderas och intäkter/tillgångar aldrig övervärderas.

Väsentlighetsprincipen: Kostnader och intäkter har periodiserats om de påverkar resultatet väsentligt. Årets bokslut har lägst 50 000 varit riktmärke för vad som normalt ansetts varit väsentlig storlek. Förvaltningens balansomslutning har minskat med 4,5 mnkr i jämförelse med T2an 2023

Tillgångar (mnkr)	2022-08-31	2023-08-31
Anläggningstillgångar	146,2	153,2
Kundfordringar	21,2	16,3
Div kortfristiga fordringar	71	84,6
Förutbetalda kostn och upplupna intäkter	75,1	54,9
Kassa och bank	0,3	0,3
Summa tillgångar	313,8	309,3

Anläggningstillgångarna har ökat med cirka 7 mnkr på grund av ökade investeringar i stadsmiljö samt köp av inventarier. Kundfordringar har minskat med 4,9 mnkr minskningen består främst av staden har inte erhållit olika bidrag. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 20 mnkr.

Skulder och eget kapital (mnkr)	2022-08-31	2023-08-31
Eget kapital	-114,6	-102,9
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	-0,2	-0,3
Långfristiga skulder	0	0
Leverantörsskulder	49,8	-60,3
Moms och särskilda punktskatter	0	0
Övriga kortfristiga skulder	-0,02	-0,03
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-149,1	-145,8
Summa skulder och eget kapital	-313,8	-309,3

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 11,7 mnkr vilket främst beror på av ej erhållna projektmedel (återhämtningsbonus kvalitetshöjande åtgärder, länsstyrelse medel)

Leverantörsskulder består av utanordnade fakturor till ett sammanlagt belopp 60 mnkr vars förfallodag inträffar efter månadsskiftet.

Övrigt

Intern kontroll

Förvaltningen har vid uppföljning av åtgärder i väsentlighet- och riskanalys och kontrollaktivitet i internkontrollplanen identifierat en mindre avvikelser i systematisk kontroll och kontrollaktivitet.

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Process barnsäkerhetsarbetet. En mindre avvikelse i systematisk kontroll och i kontrollaktivitet som beror på att den systematiska kontrollen inte har gått att genomföra då rutiner och handlingsplaner inte finns upplagda nya på intranätet. Fysiska pärmar med rutiner och handlingsplaner finns inom förskolan. Kontrollaktiviteten att kontrollera att fysisk pärm överensstämmer med upplagda aktuella dokument på intranätet har då inte genomförts. Åtgärd är att dokumenten snarast läggs upp på intranätet.

Arbetet med att kartlägga processer med riskanalyser och egenkontroller i ledningssystem för kvalitet fortgår och ska vara helt slutfört för väsentliga processer vid årets slut.

Särskilda redovisningar

Övrigt